SECVNDA PARS, DE VTILITATIBVS PROVENIENTIBVS EX BENEFICIO.

Cap. I.

De fructibus.

SVMMARIA.

VTILITAS *beneficij in perceptione fructuum conſiſtit, n.1.*

An beneficiatus ſit dominus fructuum, an non, & an poſſit de eis libere diſponere, etiam in morte, numer. 2. qui agant de hoc num. 3. & 4.

Placet ſententia, quod poſt diuiſionem bonorum Eccleſiaſticorum, & inſtitutionem beneficiorum, beneficiatus non religioſus acquirit dominium fructuum, & vane conſumens non tenetur ad reſtitutionem, numero 5. 6. & 7.

De iure communi beneficiatus, etiam ſimplex non poteſt teſtari de fructibus beneficij, ſeu de acquiſitis ex eis, n. 8. nec etiam de acquiſitis ex eis, parce viuendo, n. 9. licet in vita poſſit de illis libere diſponere, ſicut de patrimonialibus, n. 10.

Ex conſuetudine poteſt beneficiatus teſtari de acquiſitis ex beneficiis, quæ conſuetudo eſt in Hiſpania, quoad clericos Epiſcopis inferiores, & eſt approbata per Rotam, n. 11. & 12.

An ſtante conſuetudine poßint beneficiati licite teſtari, etiam ad vſus prophanos, eaque relinquere conſanguineis, etiam diuitibus, n. 13. ponuntur ſententiæ negatiuæ, n. 14. & 15.

Approbatur ſententia affirmatiua, num. 16. 17. & 18. referuntur authores eam tenentes, num. 19. & procedit etiam, ſi nihil relinquatur in vſus pios, numero 20. & 21.

An beneficiatus poſſit locare fructus, etiam ad longum tempus, ſeu ſibi bene viſum, numero vigeſimoſecundo, cum ſequentibus reſoluitur, quod de iure antiquo poſſet locare fructus, ſeu commoditates beneficij pro toto tempore vitæ ſuæ, quamuis prædia, ſeu poſſeſſiones non poſſet locare ad longum tempus, quia eſſet alienatio.

Quid ſtante extrauagant. ambitioſæ de rebus Eccleſiæ, omnium rerum, & bonorum Eccleſiaſticorum locationem prohibet, vltra triennium, an habeat locum in locationibus fructuum beneficij, ſeu Eccleſiæ, an vero ſolum in locatione rerum, & prædiorum, n. 28. cum 5. ſequentibus, reſoluitur habere locum, etiam in locatione fructuum, n. 34. & 2. ſequentibus.

Fructus penſionis Eccleſiaſticæ non poſſunt vendi, aut locari, vltra tres annos, n. 37. quod tamen non procedit in venditione commoditatum, & fructuũ penſionis facta per eum, ſcilicet Italum ad cuius vtilitatem fuit reſeruata in capite alterius, n. 38.

Ex Eugeniana poſſunt legentes, ſeu ſtudentes in ciuitate Salmantina locare fructus beneficiorum, etiam vltra triennium, n. 39.

Dicta extrauagans præſumitur vſu recepta, & neganti vſum incumbit onus probandi, numero 40. Lex enim, ſeu conſtitutio præſumitur vſu recepta, nu. 41. & 45. contra aliquos relatos, num. 44. nec Rota ſeruat deciſ. 36. & Mohed. 289. licet alias eam ſecuta fuerit, n. 42. & 43.

De vſu & obſeruantia d. extrauagan. remiſſiue numero 46.

In Epiſcopatu Abulen. quid ſeruetur, n. 47.

An locatio facta vltra triennium ſit in totum nulla, an vero ſuſtineat pro triennio, & eadem difficultas eſt de emphyteoſi, nu. 48. cum 12. ſeqq. referuntur doctorum ſententiæ, & earum fundamenta, & reſoluitur eſſe in totum nullam, niſi ſint plures locationes diſtinctæ, n. 61. & 9. ſeqq.

Ampliatur d. extrauagans, vt etiam mandatum ad locandum res Eccleſiæ, ſeu beneficij non poſſit concedi alicui, vltra triennium, n. 71. ſed iſta ſententia reprobatur, n. 72. & 73.

Dicta extrauagans annullans prædictos contractus, vltra triennium factos procedit, Eccleſia, ſeu beneficiato volente eos eſſe nullos, n. 74. & 75.

Etiam ſtante d. extrauagante poteſt claudicare contractus in fauorem Eccleſiæ, & in caſibus à iure permißis licet alienare res Eccleſiæ inconſulto Rom. Pontifice, n. 76. & 77. niſi ſint res Eccleſiæ Cathedralis, propter iuramentum, quod faciunt Epiſcopi, n. 78. & 79.

Etiamſi non poſſent alienari, ſeu locari, vltra triennium res Eccleſiæ, niſi conſulto Rom. Pontifice, non propterea tollebatur claudicatio in fauorem Eccleſiæ, n. 80. maxime in locatione, vltra triennium, vbi non reſtarent iam niſi tres anni, n. 81. & 82.

An locatio rerum, ſeu fructuum beneficij facta vltro triennium, cum iuramento, eo firmetur in præiudicium ipſius beneficiati, num. 83. cum 3. ſeqq. reſoluitur negatiue.

Licet d. extrauagans ſit in multis locis recepta, quo ad diſpoſitionem principalem & nullitatem actus, in quo ad pœnas extrinſecas, maxime priuationis beneficiorum, non videtur recepta, n. 87.

Probi-

Prohibitio talis locationis, & eius nullitas eſt inducta in fauorem Eccleſiarum, & earum miniſtrorum, & ideo beneficiatus poterit conuenire, & agere contra eam, numero 88.

Fructus beneficiorum obuenientes tempore vacationis debent futuris ſucceſſoribus reſeruari, niſi in vtilitatem Eccleſiarum expendantur, n. 89.

Quod dicit Zerola, hodie fructus beneficiorum, à die vacationis ad cameram pertinere, procedit, quo ad beneficia reſeruata in partibus Italiæ, & in regno Neapolitano, num. 90.

In Hiſpania fructus Epiſcopatus ſede vacante, vſque ad prouiſionem noui Epiſcopi ad cameram ſpectant, numero 91.

An in noua prouiſione, ſeu gratia impetrata per Intruſum ſit facienda mentio de fructibus per eum perceptis remiſſiue, num. 92.

An Epiſcopus poßit ſtatuere, quod fructus beneficiorum vacantium primi anni applicentur fabricæ alicuius Eccleſiæ num. 93.

Quomodo diuidantur fructus inter beneficiatum, defunctum, aut excedentem, & ſucceſſorem in beneficio, nu. 94. Prima ſententia attendendam eſſe perceptionem fructuum, ſicut in vſufructuariis, num. 95. Secunda, quæ placet quod diuidantur pro rata, n. 96. quam ſequuntur relati, num. 97. & eſt receptior ſecundum Fl. Pariſ. & in Hiſpania obſeruatur, num. 98. & in Epiſcopatu Abulenſ. & Cæſarauguſtæ, ex conſtitutione ſinodali, num. 99. & 100.

Conſtitutio 9. Iulij 3. quod beneficiorum fructus inexacti ad ſucceſſores in beneficiis ſpectant, ex qua in affectibus inexactis debitis occaſione fructuum perceptorum à conductore, ſic reſoluit Rota, non eſt in vſu in his regnis, nec etiam in Prouincia Mediolanenſ. num. 101. 102. 103. & 104.

Fructus, ſeu redditus penſionis mortuo penſionario quomodo, & quatenus debeantur illius heredibus, ſeu diuidantur pro illo anno, num. 105. cum ſeqq. vſque ad n. 124. ponuntur variæ ſententiæ, & reſoluitur deberi pro rata temporis.

A quo tempore reſignans beneficium deſinat lucrari fructus num. 125. cum ſeqq. vſque ad num. 158. reſoluitur, quod admiſſa reſignatione per Superiorem, ſtatim reſignans amittit fructus, & à die præſtiti conſenſus, ſed datæ, quod procedit etiam in reſignatione cõditionali, & in fauorem etiam in forma dignum, num. 156. 157. & 158.

Reſignatio beneficij in fauorem ſcholaris, cũ clericus factus fuerit, ſortitur effectum, ſi reſignans ante caracterem ſuſceptum moriatur, licet ſecus in tranſlatione penſionis, n. 132. & 163.

An reſignans faciat ſuos fructus perceptos, ante ſcientiã admißionis reſignationis, num. 133. cum ſequentib. reſoluitur contra aliquos negatiue, maxime in permutatione.

Reſignans dicitur poßidere, & poteſt inſiſtere poſſeßioni, donec beneficium reſignatario in forma dignum acquiratur, n. 139. nam ſine reſignatione conditionali, ſeu in fauorem ius & poſſeßio remanent in pendenti, numero 140.

Sententia Zauallos diſtinguentis in hac quæſtio. de fructibus inter reſignationem in forma gratioſa, & in forma dignum, num. 141.

In reſignatione conditionali in fauorem poteſt reſignans incumbere poſſeßioni, & omnia pertinentia ratione beneficij exercere, donec reſignatarius capiat poſſeßionẽ, ſecundum Flam. Pariſ. num. 142. ſed id eſt falſum, ſufficit enim, vt teneatur à poſſeßione deſiſtere, titulũ fuiſſe reſignatario quæſitum, aut conſtare, de idoneitate reſignatarij, numero 143. vſque ad 149. & numero 155.

Deciſ. Putei, & Achillis citatæ, n. 139. loquuntur ad effectum ſpolij num. 150.

Explicatio legis meminiſſe, ff. de officio proconſul. à n. 151. vſque ad 154.

In reſignatione facta in fauorem ſcholaris, cum clericus factus fuerit, reſignans, qui interim potuit fructus percipere, debet purificata conditione eos reſtituere reſignatario, licet ſecus ſit in tranſlatione penſionis, n. 158. vſque ad 162.

Explicatur reg. legis vbi autem de in diem adiectio. & l. neceſſario. §. quod ſi pendente. ff. de periculo, & cõmodo rei venditæ. quod in venditione conditionali fructus medij temporis venditoris ſunt, n. 164. cum ſeq.

In Canonicatibus, & Præbendis, quorum fructus reſidẽdo, & diuinis intereſſendo lucri fiunt, tamdiu reſignãs lucrabitur, quamdiu licite inſiſtit poßeßioni, & reſidet, num. 169.

INter vtilitates, quæ ex beneficio † proueniunt. 1. 1
in perceptione fructuum conſiſtit, eſt enim ip-
ſum beneficium ius percipiendi fructus, vt apparet
ex definitione, de qua ſupra *prima part. cap. ſecundo.*
Sed in præſenti ſtatim ſe offerebat dubium, † an be- 2
neficiatus ſit dominus fructuum beneficij, an vero
tantum diſpenſator, ſeu vſuarius, & an teneatur ad
reſtitutionem male & vane conſumptorum, & an
poſſit de eis libere diſponere non ſolum in vita, ſed
etiam in morte.

In quo tamen non † oportet nos immorari, nam 3
de hoc celebres tractatus ediderunt M. Nauarr. &
D. Franc. Sarmiento, Epiſcopus Gienen. *de redditib.*
Eccleſiaſticis, in quibus poſt alios contrarias tenent
ſententias, & contra Sarmientum, Nauarr. fecit *Apologiam* in ea inſerendo librum, *de redditibus*, contra quam Sarmientus fecit *defenſiones ſui libri*, deinde Nauarr. fecit *propugnaculum apologiæ*, ex quo, & apologia demum fecit vnum librum, tandem Sarmien. *lib. 6. ſelectarum, cap. 1.* fecit vnum capitulum *de his, quæ in defenſionibus*, quæ dixit. Fecit etiam tractatum *de Eccleſ. redditibus*, Marcus Anton. Marſilius Colomna.

Iſti ergo authores erunt videndi de hac materia, † 4
quam ad ſaturitatem agunt, & D. Couar. *in c. cum in officiis, de teſtamen.* Auenda. *reſponſo* 19. Molin. *de Hiſpanor. primog. lib. 2. cap. 10. & num. 29.* Matienço, & Azeuedo, *in l. fin. tit. 8. lib. 5. recopilatio.* D. Ioann. Gutierrez *pract. quæſtion. lib. 2. q. 114.* Quintannaduennas Eccleſiaſticon. *libro 1. cap. 3. num. 4. & lib. 2. num. 8. & à n. 68.* Barboſa *in l. diuortio. ff. ſoluto. matrim. 2. p. à n. 59.* Corraſ. *de benef. 1. part. c. 3. à n. 10.* & Pet. Gregor. *lib. 42. ſintagm. c. 7. & de benefi. c. 9. à n. 5.* & ex Theologis D. Thom. *2. 2. q. 185. art. 7.* & ibi Caiet. idem D. Thom. *quod lib. & 9. art. 12.* Dom. Soto *de iuſt. & iure, lib. 10. q. 4. art. 2. 3. & 4.* Adrianus *de reſtitutione, quæſt.* incipien. *pro clariori intelligentia dictorum.* Martin. Ledeſm. *2. 4. q. 18. art. 5. dub. vltimo*, Cordoua *libro 1. quæſt. q. 18.* Bannes, *2. 2. quæſt. 32. art. 6. dubio vltimo*, & ibi Arragon, & Valen. *3. tom. diſput. 10. quæſt. 3. pun. 7.* Molina *de iuſtit. 1. tom. tractat. 2. diſputat. 142. vſque ad 148.* Tamen Lud. Lopez, *inſtruct. conſcien. 1. tom. à cap. 190. ad 143. & 2. tom. cap. 106.* Zechus *de republica Eccleſia. titul. de beneficiatis. num. 7. 10. & 12.* & alij relati per Cenedum, Collectanea ſexta *ad Decretales.*

Solum dico breuiter mihi placere † ſententiam 5

corum, qui dicunt, quod poſt diuiſionem bonorum Eccleſiaſticorum, & inſtitutionem beneficiorum, vnuſquiſque beneficiatus, qui religioſus non ſit, acquirit dominium fructuum, & redditùum ſui beneficij, eoſque facit ſuos, pro quo facit *cap. vnum de clericis non reſiden. in 6.* & Decretum Concilij Tridentin. *ſeſſ. 23. de reform. cap. 1. verſi. ſi quis autem*, ibi, *eum pro rata temporis abſentia fructus ſuos non facere, & ſeſſ. 24. de reform. c. 12. verſ. præterea obtinentibus*, ibi, *quos ratione etiam præbendæ ac reſidentiæ fecit ſuos, & verſi. prouiſi autem*, ibi, *fructus non faciunt ſuos*, & decretum Concilij Lateranen. vltimi *ſeſſ. 9. can. 9.* quod habetur *in conſtit.* 138. Pij Quinti, ſupr. adducta, *1. part. n. 5.* ibi, *beneficiorum ſuorum fructus pro rata omiſſionis officij, & temporis ſuos non faciant*, & præterea beneficiatum vane, ac male conſumentē fructus beneficij non teneri ad reſtitutionem, quamuis peccet, & quidem mortaliter, non contra iuſtitiam, ſed contra charitatem, ſeu miſericordiam, ſi in notabili quantitate id faceret, & exceſſus eſſet magnus. Quam ſententiam tenent poſt D. Tho. & alios, Sarmien. Marſ. Columna, ex *c. 25.* Couar. Moli. Io. Gutier. Caiet. Sotus, Adrian. M. Ledeſ. Corduba, Bannes, Arragon, Valētia, Pat. Molin. Lud. Lop. & alij ſup.

Quæ ſententia eſt iam ſine dubio † magis com-
7 muniter recepta, maxime inter Theologos Hiſpanos, & praxi, ac conſuetudini Eccleſiæ conformis. Secundo dico de iure communi beneficiatum, etiam ſimplicem, non poſſe teſtari de fructibus beneficij,
8 ſeu de acquiſitis † ex eis, ſed poſt mortem illius ad Eccleſiam pertinere, hoc eſt ad ſucceſſorem in beneficio, vel capitulum, ſi ex capitulari menſa fructus percipiebat vt Canonicus. *cap. Epiſcopi, cap. ſint manifeſta, 12. q. 1, cap. 1. 12. quæſt. 4. cap. 1. cum ſequentibus 12. quæſt. 5. cap. 1. cum ſeqq. de peculio clericorum, cap. 1. cap. cum in officiis, cap. ad hæc, cap. quia nos, cap. relatum, 2. de teſtame.* Ita Couarru. *ſupra.* Nauarrus *quæſtio. 3. monito. 4. nu. 2. & de ſpoliis, §. 6. num. 5.* Sarmiento. *2. p. cap. 4.* Barboſa, *nu. 59.* P. Molina *diſput. 147.* Zechus, *num. 10.* & alij ſup. Idque intelligo † procedere et-
9 iam, quoad bona acquiſita ex fructibus beneficij, etiam parce viuendo, & ſuæ ſuſtentationi ſubtrahendo, nam adhuc verum eſt acquiſita eſſe ratione Eccleſiæ, & ſibi imputet ſi parce vixit, quamuis contra teneat Nauarr. *q. 1. monito 26. & 43. n. 1. & de ſpoliis. §. 1. n. 3. & §. 8. n. 7.* Pat. Molina, & Zechus *vbi proxime*, & Victorellus *in annotat. ad Toletum in ſumm. li. 5. c. 4. verſ. bonaque.* Opinio tamen Nauarr. videtur vera,
10 quoad hoc, vt poſſit de illis libere in vita diſponere, ſicut de aliis patrimonialibus, quamuis contradicat Sarmiento. *3. p. cap. 5.* & id eſt quod dicunt D. Tho. Mayor, Adrianus, & Soto per Nauarr. citati, imo D. Thom. *ibi*, nempe *d. q. 85. art. 7. ad 2.* potius videtur eſſe in contrarium in hoc.

Tertio dico, ex conſuetudine poſſe beneficiatum
11 † teſtari de acquiſitis ex beneficiis, quæ conſuetudo eſt in Hiſpania, quo ad clericos Epiſcopis inferiores, nempe, quod poſſint de illis teſtari, & eis ab inteſtato ſuccedi, vt *in d. l. fin. tit. 8. lib. 5. recopilatio.* & tradunt D.D. Hiſpani citati. Et hæc conſuetudo eſt
12 approbata per Rotam, in vna Palentina fructuum Archipresbyteratus de Portillo, 26. Februarij 1580. coram illuſtriſſimo Lancelloto, vt in deciſion. ſequēti. *Concluſum quod heredes quondam Franciſc. de Medina, habent actionem, & ius ad huiuſmodi fructus, nam de eius voluntate domini non dubitabant, quin voluerit dictis heredibus illos relinquere, ex quo verba teſtamenti ſunt nedum vniuerſalia, ſed etiam geminata, & cum diſponat etiam de bonis, in quibus habet actionem, cenſetur comprehendere huiuſmodi fructus, pro quib. obtinuit rem iudicatam, & liquidationem, iuxta ea, quæ tradit Paulus* conſ. 33. n. 16. cum ſeq. vol. 4. *nec refragatur* conſil. *Iaſ.* 75. in fin. vol. 4. *quia ipſe loquitur in eo, quod habebat bona propria, & bona Eccleſiaſtica manifeſte diſtincta à dictis bonis propriis, & propterea teſtādo de bonis ſuis, cenſetur in dubio teſtatus de bonis propriis non Eccleſiaſticis, de quib. prohibetur teſtari, at, cum de iſtis fructibus potuiſſet d. Franciſ. teſtari, vt mox dicetur, verba ſui teſtamenti comprehendunt omne genus bonorum, vt ſupra dictum eſt, & hoc eodem modo reſpondetur ad* conſ. arg. 144. n. 6. *quia loquitur de bonis, quæ erant diuerſæ rationis, & eſſe, & de quib. ille non poterat æqualiter diſponere, quo vero ad poteſtatem, an ſcilicet de illis D. Fran. potuerit diſponere, fuit dictum, quod licet de iure communi fructus beneficiorum ſpectent ad ſucceſſorem in beneficio, ſed propterea poſſit beneficiatus de illis teſtari, iuxta* c. præſenti, de offic. ordi. in 6. c. cum in officiis. in fi. de teſtam. *& eſt communis opinio, de qua per Iaſ.* d. conſ. 75. col. 3. *tamē in Regno Hiſpaniarum adeſt conſuetudo, quod beneficiati inferiores ab Epiſcopo poſſint teſtari de fructibus acquiſitis ex eorum beneficiis, & eis poteſt etiam ab inteſtato ſuccedi, prout de hac conſuetudine atteſtatur Couarru.* d. c. cum in officiis, nu. 9. & *R. P. D. Sarmiento, ſuo* tractat. de redditibus Eccleſ. part. 2. c. 6. *voluerunt tamen domini, quod iſta probatio conſuetudinis coadiuuet per teſtes, de publica voce, & fama, & ſufficeret etiāſi reperiretur probata in proceſſibus productis in aliis cauſis Rotalibus.*

Difficultas eſt, † an ſtante d. conſuetudine poſſint 13
beneficiati licite teſtari, etiam ad vſus profanos, eaque relinquere conſanguineis, etiam diuitibus, an vero debeant teſtari ad vſus pios tantum, alias peccent mortaliter. Et non poſſe licite teſtari † ad vſus 14
prophanos, alias peccare mortaliter, ſi in notabili quantitate id faciant, quamuis teſtamentum valeat, & ex eo acquiratur dominium, maximè in foro exteriori, tenent Coſmas *in pragma. Sanctione, titul. de anna. §. item quod ſi Eccleſiæ, verb. acquiſitos. in fin.* Auendann. *ſup. n. 8. verſi. 2.* Molin. *d. lib. 2. de Hiſpan. primog. c. 10. à n. 56.* Aceuedo, & Barboſa *num. 61. & 62.* Corduba, Pat. Molin. & Zechus *ſupra* & Emanuel Rodrig. *in ſum. 2. tom. c. 70. n. 7.*

Sed † & Nauar. *1. q. monito 34. & 3. q. mon. 2. numer.* 15
2. & Gregorius Lopez, *in l. 53. tit. 6. pa. 1.* volunt conſuetudinem teſtandi, ad vſus non pios nullo modo valere.

Contrarium tamen verius exiſtimo, † nempe ſtan- 16
te d. conſuetudine poſſe beneficiatum licite teſtari, etiam ad vſus prophanos, & relinquere d. bona conſanguineis diuitibus, eamque conſuetudinem in conſcientia excuſare, nam dict. conſuetudo non eſt contra ius diuinum, aut naturale, ſed contra ius humanum, quo inducta eſt prædicta prohibitio teſtandi; nec eſt irrationabilis, maxime cum ex ea nō fiat præiudicium Eccleſiæ, ſed ſucceſſori, ſeu Canonicis ad quos pertineret vix d. c. relatum, & *c. præſenti, de officio ordin. in 6.* ſeu potius cameræ, ad quam pertinent iam ſpolia, vbi vigent, maxime etiam cum ſit immemorialis, & ab Eccleſia ſcita, & tolerata, & id poſſit priuilegio Papæ concedi, & facit extrauagans ſuſcepti de electione.

Et accedit, quod ſecundum dictam † conſuetudi- 17
nem non ſolum poteſt clericus relinquere dicta bona conſanguineis, etiam diuitibus, ſed etiam tenetur
† ſi ſunt hæredes neceſſarij, vel filij, vel deſcendentes 18
legitimi, aut parentes.

Et

Et hanc opinionem tenent Couarr. *in d. cap. cum in*
19 *officiis, n. 9.* Probus † ad Monachum, *in c. fin. de officio Ord. in 6.* Duennas *reg. 366. circa fin.* Dida. Perez *in l. 1. tit. 1. lib. 3. ordin. verſi. eſt aliud.* Roias *de ſucceſſio. ab inteſtato c. 34. à num. 39.* Simancas *de Catholicis inſtit. tit. 9. n. 90.* Sarm. *4. p. c. 1. num. 8. & in defenſio 1. part. moni. 53. & 3. p. mon. 2.* Marſ. Columna *c. 36.* Olanus *in concordia, & differentia iuris communis, & Regij litera C. num. 15. & ſeq. & in epilogo legum partitarum num. 8.* Matienço *in d. l. fin. gloſſ. vlt.* Penna *in directorio Inquiſitorum, 3 part. commen.* ibi, *Eſpino de teſtamen. gl. rub.* 14 Zauallos *in ſuis communibus, contra communes, q.* 388. & Ioannes Gutierrez *d. q. 114.* qui tamen *numer.* 17. eam intelligit, vbi clericus aliquid relinquit in
20 ſua vltima † diſpoſitione, in vſus pios, ſecus, ſi vniuerſaliter omnia bona ſua in vſus profanos relinqueret, quod etiam tenet Flores, *in addi. ad deciſ. Ga-*
21 *mæ. 315.* Sed quamuis † conſulendum ſit, vt aliquid in vſus pios relinquatur, non credo ad id obligari, ſtante dicta conſuetudine magis, quam de bonis patrimonialibus.

Secundo principaliter dubitatur, an beneficiatus
22 † poſſit, ita diſponere de fructibus, vt poſſit eos locare, etiam ad longum tempus, ſeu tempus ſibi bene viſum?

23 Et quidem Abbas *in cap. fin. ne prælati vices † ſuas, num. 4.* notat, ex gloſſ. 2. ibi, *quod Rector Eccleſiæ poteſt*
24 *locare fructus, pro toto † tempore vitæ ſuæ*, quæ tamen gloſſa reuera id non dicit, vt recte animaduertit Anania, *ibi num. 7.* ſubdens, quod illud fieri non poſſit, eſſe text. & gloſſ. *in verſ. eius, in Clement. 1. de rebus Eccleſiæ non alienan.* & ſequitur Gregor. *in l. 9. tit. 17.*
25 *part. 1. gloſſ. 1.* Sed illa Clem. loquitur in religioſis, † & non comprehendit ſæculares clericos, vt per gloſſ. *ibi verb. religioſus.*

26 Vnde de iure antiquo † vera videbatur d. ſententia Abb. quod Rector Eccleſiæ, ſeu beneficiatus poſſet locare fructus ſeu commoditates ſui beneficij pro toto tempore vitæ ſuæ, Sylueſ. *in ſum. verſ. ſimonia. §. 14.* & Tolet. *li. 5. c. 91.* quamuis prædia, ſeu poſ-
27 ſeſſiones, non poſſet locare † ad longum tempus, ſeu vltra nouem annos, quia eſſet alienatio, Lupus *allegatione 30. in fin.* & ibi Mandoſ. *& allegatione 80. additio. 1.* Couarr. *lib. 2. variarum, cap. 16. num. 1.* Redoan. *de rebus Eccleſiæ non alienan. rub. 1. cap. 14. & rubr. 33. & vlt. quæſt. 6.* Valaſcus *de iure emphyt. q. 29.* Molin. *de Hiſpanorum primogeniis, lib. 1. c. 21. à n. 15.* & Ioan. Garcia *de expenſis, & melioratio. c. 14. à n. 1.* & eſt receptiſſima ſententia, vt per Ioſeph. Gonçalez *variarum q. c. 29.* licet ipſe contra teneat. Difficultas eſt, †
28 quod hodie dicendum ſit, ſtante extrauagante *ambitioſæ* Pauli 2. *de rebus Eccleſiæ non alien.* quæ omnium rerum, & bonorum Eccleſiaſticorum locationem, vltra triennium prohibet.

In qua quidam tenent *d. extrauagantem* habere lo-
29 cum, † in locationibus bonorum, & rerum, non vero in locationibus fructuum, & redditùum, ita quidem, vt ipſas res, ſeu prædia prohibeat locari, vltra triennium, non vero fructus, & redditus Eccleſiaſticos, ad aliquod beneficium, ſeu Eccleſias pertinentes, ita Couar. *lib. 2. var. c. 16. num. 6. verſ. viſum eſt*, Redoan. *d. q. 6. §. vlt. n. 4. pag. 350.* Carro. *de locatio. p. 3. tit. de rebus Eccleſiæ*, Locan. *n. 51.* Zerola *in praxi Epiſcopali, 1. p. verb. alienatio. §. 3. 10. concl.* Graffi. *in deciſ. 9. aureis caſuum conſcien. lib. 4. c. 24. n. 20.*

30 Et Auendann. *de exequen. mandatis 1. p. c. 4. † n. 42.* ait d. extrauag. loqui de bonis Eccleſiarum, non tamen de bonis ad clericos pertinentibus, & beneficia non eſſe bona Eccleſiaſtica. Et Molin. *dict. lib. 1. † de* 31
Hiſpanorum primog. c. 21. num. 27. tenet poſſe beneficiatum locare, vltra triennium, non tamen ad longum tempus res beneficij, & etiam ad vitam fructus, ſeu commoditates beneficij, ſed non meminit *de dict. extrauag.* & ſequitur P. Molina *2. tom. de contractib. diſput. 466.* qui poſtea agit de d. extrauag. non tamen tangit hanc difficultatem de locatione fructuum.

Verius tamen eſt, quod d. extrauagans, non † ſo- 32
lum habeat locum in locationibus rerum, & bonorum, ſeu prædiorum beneficij, ſeu Eccleſię, ſed etiam in locationibus fructuum, & redditùum, quod probatur ex illis verbis, *omnium rerum, & bonorum Eccleſiaſticorum*, nam & fructus, & redditus beneficij, ſeu Eccleſiæ ſunt res, & bona Eccleſiaſtica, cum ab Eccleſia proueniant, ſuntque eius miniſtris aſſignata, propter diuinum miniſterium, quicquid Auendannus ſupra de beneficiis male, & perperam dicat non eſſe bona Eccleſiaſtica, & comprobatur, ex illa exceptione, *ac de fructibus, & bonis, quæ ſeruando ſeruari non poſſunt pro inſtantis temporis exiſtentia*, quæ firmat, & declarat regulam in contrarium, *l. nam quod liquide, cum alius. ff. de penu legata*, nempe, vt fructus, & bona, quæ ſeruari poſſunt, qualia ſunt fructus percipiendi, & naſcituri, non poſſint concedi, ſeu alienari, niſi per locationem ad triennium ſup. permiſſam.

Et hanc ſententiam † tenent Rebuff. *in rep. c. extir-* 33
panda. §. qui vero. de præbend. diſt. 7. & vlt. notab. verſ. circa 1. Boer, *deciſ. 224. n. 2.* Gama *deciſ. Luſitana. 156.* Mandoſ. *de ſignatura gratiæ, tit. de indulto locandi redditus benef. verſ. de iure autem nouiſſimo*, Alex. Straticus *in rep. d. extrauag. ambitioſæ, nu. 6. & 61. in fin.* Nauar. *in manu. c. 25. n. 137. & conſil. 11. de rebus Eccleſiæ* Ioannes Gutierrez *cano. q. lib. 1. c. 8. à n. 15.* quem ſequitur Cenedo, *in Collec. 76. ad decretales, n. 3. & Collect. 32. ad 6. n. 2.* Morla. *in Emporio iuris, 1. par. tit. 11. in præmiſſis, n. 30.* Pichardus, *in rub. inſtit. de locatione, nu. 15.* Coſmas Philiarchus, *de officio ſacerdotis, 2. part. lib. 4. c. 21. verſ. ratione beneficiorum*, Graſſis ſibi contrarius, *lib. 3. c. 4. n. 7.* Armilla *verb. locatio. n. 5.* Eman. Roriguez *in ſum. 1. tom. c. 18. nu. 5.* Vega *in ſum. 1. p. c. 36. caſu 40.* & Cardin. Tolet. *in ſum. lib. 5. c. 91.* & eā videntur tenere, † Solis *de cenſibus, lib. 2. c. 3. n. 10.* Cor- 34
dou. *in ſum. q. 103.* Ludou. Lopez, *inſtruct. cenſet. 1. tom. c. 199. & inſtruct. negotiantium, lib. 2. c. 24.* & clare *d. 1. tom. c. 253. in fin.* & Quintanaduennas, *d. lib. 2. nu. 69.* vbi ait, quod multi ad fructus producunt d. extrauag. licet *n. 66.* præceden. dicat placere nonnullis rerum Eccleſiæ, non fructuum locationem bene eſſe prohibitam.

Et Flores *in additio. ad Gam. d. deciſ. 156.* † ait iſtam 35
ſententiam de rigore veram eſſe, licet in praxi dicat non ſeruari, ſed magis practicari, ait Zauallos, *q. 199.* dicens, quamlibet opinionem eſſe probabilem, & ita paſſim ſeruari in praxi, ait Zerola *ſup.*

Et ita in vna Comen. locationum † 10. Martij 36
1600 coram illuſtriſſimo Pamphilio fuit reſolutum, nempe, quod ſicuti Eccleſiæ bona non poſſunt locari, vltra triennium, ita nec fructus, & locationem pro longori tempore factam, vt ſub beneplacito Apoſtolicæ ſedis ante illud obtentum poteſt Prælatus, vel locator reuocare. Vnde ſequitur † fructus 37
penſionis Eccleſiaſticæ non poſſe vendi, aut locari, vltra tres annos, ex d. extrauag. ambitioſæ, vt in terminis conſuluit Nauarr. *dict. conſil. 11. de rebus Eccleſiæ*, & ego conſultus reſpondi, & facit quod dictum

eſt ſup.p.1.c.5.maxime n.161.
38 Quod tamen non videtur procedere in venditio-
ne commoditatis, † & fructuum penſionis facta per
eum, ſcilicet Italum, ad cuius vtilitatem fuit reſerua-
ta in capite, & perſona alterius, nempe Hiſpani vt
in terminis conſ. Nauarr. 62. de ſimonia, nam ſunt me-
re temporales reſpectu illius, & ſic poteſt illos ven-
dere etiam vltra triennium, tam illi in cuius capite
fuit reſeruata, vt maneat liber ab obligatione ei ſol-
uendi, ſeu cedendi, quam alteri pro toto tempore,
quo durabit penſio, & non extirpauerit, de quo ſup.
d.c.num.29. Ex Eugeniana tamen vniuerſitati Sala-
39 mantinæ conceſſa, † infra adducta ſequenti, p.
cap.2.num.60. inibi legentes, ſeu ſtudentes in quacũ-
que facultate licita, & honeſta fructus, redditus, &
prouentus ſuorum beneficiorum quibuſuis perſonis
etiam laicis, ad tempora, de quibus eis videbitur ar-
rendare, locare, vel ad firmam, ſeu annuam, penſio-
nem concedere poſſunt. Et ſic vltra triennium, e-
40 tiam ad longum tempus. Vnde confirmatur † præ-
dicta noſtra ſententia, ceſſante priuiuilegio, & d. ex-
trauagans præſumitur in dubio vſu recepta, & ne-
ganti vſum incumbit onus probandi. Benuſtendis
deciſ.13. Redoa. d. rub. trigeſi natertia. & vltima q.6. §.
item ex præmiſſis, num.15. & Ioan. Gutierrez dict. cap.
8. num.9.
41 Lex enim, ſeu conſtitutio † præſumitur vſu rece-
pta. Decius conſ.649. Rebuffus in concordatis, tit. de
collatio. §. præfatique Ordinarij, verb. poſt præſentium,
verſic. & quando quis. Rolandus de lucro dotis, q.99. in
fin. & conſ.99. lib.2. Ant. Auguſt. in Epitome deciſionũ,
tit. de conſtitutio. n.3. Flam. Pariſ. de reſignatione benef.
li.4. p.2. ad fin. Mohed. d. deciſ.2. de probatio. num.4. a-
lias 90. Rota deciſ.56. num.4. & deciſ.97. n.2. & deciſ.
775. p.1. diuerſ. & deciſ.301. n.2. p.2. & in vna Hipor-
rigien. Canonicatus 24. Maij 1584. coram D. Ora-
no, de qua infra 11. part. c.3. num. 271. & in vna Meli-
ten. Abbatiæ 24. Ian. 1590. infra addi. 7. p. c.14. n.3. E-
manuel Rodriguez q. reg. 1. tom. q.6. art.11. maxime
cum d. extrauag. hodie ius commune facere dicatur.
42 Peregr. deciſ.25. libro 2. in manuſcriptis, & ita † in ter-
minis fuit reſolutum in cauſa Brixien. locationis 5.
Decemb. 1594. coram D. Penna, & dictum prout e-
tiam in d. Meliten. Rotam non ſeruare deciſionem 6.
Mohedani, quæ in impreſſis eſt 1. de cõſtitutio. & 249.
quæ eſt 8. de locato. dicentem probandum eſſe vſum,
d. extrauag. quam tamen ſequuta eſt; alias Rota in v-
43 na Lauden. † bonorum 6. Iun. 1588. coram D. Gip-
ſio, vt fuit dictum coram eod. D. Penna, in vna Com.
die 5. Iulij 1593. cum qua etiam male tenent Mand. de
ſignatura gratiæ, titul. ſi in euidentem verſ. emanauit
bulla, & in reg. 23. q.1. num.6. & quod d. deciſ. Mohed.
6. non ſeruatur in Rota, ait Flam. Pariſ. ſupra. Et i-
44 ta eſt tenendum, quamuis † Caputaquen. deciſ.203. p.
3. dicat contrarium non vſum ſtatuti probari eo ipſo
quod non probatur vſus, & Paul. Granutius in tract.
Simonetæ, de reſeruatio. q.99. n.14. quod probare quis
tenetur extrauagantem eſſe vſu receptam, & Me-
noch. de præſumpt. lib.2. præſump.2. quod lex promul-
gata non præſumitur vſu recepta, quia eſt quid facti:
45 cui rationi reſpondetur præſumi nihilominus vſu re-
ceptam, ex quo ligat, & deo ſtatutum nullum, ſeu in-
ualidum non præſumitur vſu receptum, quia non ar-
ctat. vt in d. deciſ.775.
De vſu vero, & obſeruantia d. extrauagant. ambi-
46 tioſe, † vide authores ſupra citatos maxime Io. Gu-
tier. & Carrocium, à n.39. & Patrem Molin. d. diſp.
466. & Nauar. in man. c.2. nu.150 Salcedo in pract.
crim. Bern. Diaz cap.71. & Graſſ. d. lib.4. cap.24. num.
18. & 20.
In hoc Epiſcopatu Abulenſ. quod ego aſſequor,
† d. extrauagans non ſeruatur, quoad locationem bo- 47
norum, & prædiorum Eccleſiarum, ſeu beneficio-
rum, video enim ea maxime capituli, ac Eccleſiæ Ca-
thedralis locari vltra triennium. Fructus autem, ſeu
redditus præbendarum, & aliorum beneficiorum nõ
vidi, nec intellexi locari, vltra triennium, ſed ad tri-
ennium tantum, & ita, quoad hoc videtur obſeruan-
da d. extrauagans, maxime, quia in locatione prædio-
rum poteſt conſiderari ratio particularis conueniẽ-
tiæ, ſecundum tempora (quæ in præſenti non mili-
tat) propter commoditates locationum, & prædio-
rum, ne maneant inlocata & vacua.
Sed eſt difficultas, ſtante d. extrauagante, † an lo- 48
catio facta, vltra triennium, ſit in totum nulla, an ve-
ro ſuſtineatur pro triennio? & eadem difficultas eſt
de emphyteoſi conceſſa vltra tempus permiſſum, ſeu
generationes cõſuetas. In qua ſunt variæ ſententiæ,
1. eſt valere pro tempore permiſſo, quam tenet Bal.
in auth. ſi quas ruinas, C. de ſacroſ. Eccleſiis, nu.2. Paul.
Caſtr. ib. auth. qui rem, n.7. C. eodem. vbi Dec. n.23. di-
cit hanc communem, & ab ea non eſſe recedendum,
Tiraq. de retractu conuentionali, in fin. n.144. Iul. Cla.
§. emphyteoſis, q.6. n.2. & §. feudum. q.13. in fin. dicens
veriorem, & magis communem, † Gama deciſ. vlt. n. 49
3. Molin. de Hiſpan. primog. li.1. c.21. n.28. Carroc. d. p.
3. tit. de rebus Eccleſiæ locandis, n.44. 48. & 49. Ioan.
Gutierrez cano. q. lib.2. c.13. Zauallos d. q.199. n.15.
Marc. Ant. Genuen. in praxi Archiepiſcopali Curiæ
Neapolitanæ c.73. n.10. & P. Molina ſup. diſpu.467. &
alij per eos relati.
Et hanc ſententiam frequentiori calculo receptã,
† dicit Couarr. lib.2. variar. c.16. n.5. & magis com- 50
munem, & in praxi ſeruandam, Flores in addit. ad
Gam. deciſ.156. licet ſecundum rigorem d. extraua-
gantis, & in puncto iuris verius credat in totum vi-
tiari.
Quæ fundantur 1. ex eo, quod in ſeparabilibus † v- 51
tile per inutile non vitiatur, reg. vtile, lib.6. & l.1. §.
ſed mihi. ff. de verb. oblig. & in propoſito tempus per-
miſſum ſeparari poteſt à prohibito. Secũdo ex c. Sã-
cimus. & l. pen. C. de don. vbi donatio excedens quin-
gentos ſolidos, non vitiatur, niſi in exceſſu. Tertio,
ex authent. de non alienandis, §. quod autem in fin. In-
telligitur tamen iſta † ſententia, vt non procedat in 52
locatione adiuta, vel ad longum tempus. Couar. ver.
eadem ratione, vterque Molin. & Gutier. n.8. ſup.
Aut vbi ex probabilibus coniecturis † appareat 53
locatorem, aut conductorem non minori tempore
rem illam locaturum, vel conducturum: Tunc enim
contractus eſt indiuiduus, & inſeparabilis, ac pro-
inde nullus in totum, Couarr. verſ. ſed permiſſa, vter-
que Molin. Io. Gutier. & alij ſup. Aut locatio pro o-
mnibus annis vnico tantum pretio, ſeu penſione fa-
cta ſit, nam tunc vnica pactio eſt, quæ commodam
temporis diuiſionem non patitur. Tiraq. † de retract. 54
Linagier, § 23. n.10. Couar. ſup. verſ. ex his, & Io. Gut.
dicens communem, n.12. licet contra teneant, Iul.
Clar. d. q.6. & vterque Molina ſup.
Secunda principalis ſententia eſt, prędictam lo-
cationem, ſeu emphyteoſim, in totum nullam † eſſe 55
& omnino vitiari, quam tenet Bart. in d. auth. qui rem
n.7. & conſi.159. nu.8. lib.1. Capus, allegatione 80. vbi
Mandoſ. vlt. apoſtilla. Iaſ. in l.1. §. ſi quis ita n.23. ff. de
verbor. obligat. & in d. auth. qui rem à nu.21. & in l.2.
nu.169. C. de iure emphyt. Ripa in d. §. ſi quis ita. p.32.
Probus

Probus ad Monachum, in vlt. n.2. de pœnitentiis, &
remiſſio. in 6. Afflict. deciſ.107. Couarr. d. n.5. Redoan.
dict. quæſt.6. §. item ex permiſſis, à num.21. Quintanad-
uennas d. lib.2. à num.61. & Graffiis libro 4. cap.24.
num.20.
Et tenuit Rota, in vna Romana deuolutionis do-
56 mus, † 4. Febr. 1583. Coram D. Rubeis, & in vna
Placentina decimarum, 2. Iun. 1586. coram D. Buba-
lo, & in d. Brixien. locationis ſup. allegata, num. 42. in
qua fuit reſolutum locationem bonorum cuiuſdam
præpoſituræ factam vltra triennium in totum vitia-
57 ri. Et cum Rota teneat iſtam ſententiam, † poteſt di-
ci iam magis communis, cum, & Rota per ſe faciat
communem opinionem. Sarnen. in prooemio regula-
rum cancell. q.2. verſ.4. pro iſta parte, & dictum eſt in
præfatione.
58 Quæ ſententia probatur, † nam forma à iure prę-
ſcripta eſſe videtur, ne rerum Eccleſiæ locationes
fiant vltra præſcriptum tempus, forma vero eſt in-
diuidua, Decius conſ.532. n.5. Mandoſ. dicens commu-
nem reg.27. q.24. num.19. Matien. in l.1. tit.4. lib.5. gl.
4. num.9. Boecius conſ.12. n.30. Ioan. Gutierrez lib.
2. can. quæſt. c.15. num.114. Solis de cenſib. 2. tom. libr.1.
cap.4. num.6. Rota deciſ.471. num.9. parte 1. diuer. &
59 facit optime conſilium Romani 66. dicentis, † quod
ſtante ſtatuto, quod electio fiat ad annum, & non vl-
tra, & ſi contra fiat, ſit nulla, electio facta per trien-
nium eſt nulla in totum, quia illa verba dant formam
electioni, quæ facit eam indiuiduam.
Et probatur in d. extrauag. ambitioſæ, ibi nullius o-
60 mnino fuit roboris, vel momẽti, † & in d. clem.1. de rebus
Eccleſiæ, ibi neque ex conceſſione ipſius recipienti ius ali-
quod acquiratur, auth. de non alienãdis. §. emphyteoſim,
ibi neque quod ſit habere aliquod penitus robur ſini-
mus, & in §. ſi vero, ibi etiam ſic cadat quidem de em-
phyteoſi.
Et hæc ſententia mihi placet, quam tamen intel-
61 ligo † non præcedere in locatione facta ad ſex, vel
nouem annos cum clauſula, quod tot ſint locatio-
nes, quod triennia, vel quod finito primo triennio,
ex tunc cenſeatur locata pro alio, ſeu quod facta ſit
noua locatio. nam licet huiuſmodi locatio inualida
62 ſit, quoad reliquum tempus, † vltra primum trien-
nium, quia id eſt in fraudem legis, vt contra Baldum
recte tradunt Couarruu. d. c.16. n.4. Valaſcus. d. quæ-
ſtion.29. num.15. Gama. deciſ.156. ad fin. Redoa. ſupra
num.20. Ioan. Gauia. d. cap.14. ſub num.4. Quintanad.
d. lib.2. num.61. & 65. Graffiis. d. num.20. & P. Moli-
na. d. diſputat.466. circa fin. & probat tex. in d. auth. de
nõ alienan. §. quod autem verſ. neque illud. ex quo non
valet pactum de renouando emphyteoſim, aut ex-
preſſa renouatio, vltra tempus, ſeu generationes
63 permiſſas; † tamen non in totum corruit, ſed vali-
da eſt prædicta locatio in tempore iure permiſſo,
nam tunc non vna, ſed plures ſunt locationes di-
ſtinctæ, & vitium non eſt in prima, ſed in reliquis,
& ita tenent Couarr. Valaſcus. Gama. Redoa. Quin-
tanaduennas Graffiis, & Molina ibi, & accedit quod
tradunt idem Molina diſputatione 467. pagina 1370.
cap. d.
Quamuis in d. cauſa Brixien. locationis, in qua fue-
64 rat facta locatio † Brunellis, & eorum matri per ſex
annos continuos, videlicet Brunellis, pro primis tri-
bus annis pretio librarum 4500. ad rationem anni,
& matri pro aliis vltimis tribus, pretio librarum
4000. Rota tenuerit eſſe nullam in totum, & videri
vnicam locationem, ex nedum prædictis verbis per
ſex annos, ſed ex partium quoque intentione, nam
cum pro primis tribus annis eſſet conſtitutum maius
pretium, quam pro vltimis, præſumebantur, non a-
liter fuiſſe contracturos, quam pro ſex annis, neque
aliquod operari ad ſuſtinendam locationem diuer-
ſitatem perſonarum, ex quibus potius arguebatur
ſuppoſitio ad fraudandam legem de ſolo triennio
loquentem, † quæ reſolutio (Salua pace tanti tribu- 65
nalis) mihi non placet, nam reuera ibi erant duæ lo-
cationes, vt conſtat non ex diuerſitate perſonarum,
ex quo mater videtur ſuppoſita, ſed ex diuerſitate
pretij conſtituti pro ſingulo triennio.
Et parum refert, quod propterea illi non fuiſſent
contracturi, niſi pro † ſex annis, nam ſe ipſi volunt 66
ſuſtineri locationem, ſaltim pro primo triennio, vt
ibi, id eis non debet nocere, ſi vero Eccleſia, ſeu be-
neficiatus, vellet ſuſtineri pro primo triennio, &
non pro reliquo, ſibi imputent illi, quod ſic contra-
xerunt faciendo duas locationes, vnam validam, &
alteram inualidam.
Nec huic ſecundæ ſententiæ † principali obſtant 67
fundamenta primæ, nam ad primam reſpondetur,
quod cum præſenti agatur de vnica tantum loca-
tione, ſeu emphyteoſi, non poteſt commoda ſepa-
ratio fieri, vt ait Couarr. d. num.5. ſed melius reſpon-
deo iuxta dicta, quod hic actus eſt † indiuiduus re- 68
ſpectu formæ, quæ videtur à iure præſcripta, & eſt
indiuidua.
Non obſtat ſecundum, ex d. c. Sancimus. & l. penul.
c. de donatio. † quia ibi lex non prohibet ſimpliciter 69
donationem, vltra quingentos ſolidos, ſed ſtatuit,
quod donatio excedens quingentos ſolidos non va-
leat in ſuperfluo.
Nec etiam obſtat d. auth. de non alienand. §. quod
autem, † quia, vt probatum eſt, ibi non agitur de v- 70
nica locatione ſeu emphyteoſi, vltra tempus, ſeu
generationem permiſſam, ſed pacto de renouando
finito tempore, ſeu generatione permiſſa, quo caſu
remanet ipſe contractus validus, reiecto pacto à
iure reprobato, & in fraudem legis adiecto, vt re-
cte inquit Couarr. ſupra, & Quintanaduennas nu-
mero 65.
Ampliatur etiam dicta extrauagans, † vt non 71
tantum locatio, vltra triennium non valeat, ſed et-
iam mandatum ad locandum res Eccleſiæ, ſeu be-
neficij non poſſit concedi alicui, vltra triennium,
ita vt, ſi detur mandatum ad locandum, erit intelli-
gendum ad triennium tantum, quo finito procu-
rator abſque nouo mandato non poterit iterum
locare, & idem ſi mandatum expreſſe detur ad lo-
candum bis, ter, aut pluries ad triennium, manda-
tum enim finitur elapſo primo triennio, ita Decius
conſ.282. dicens alioquin fraudem fieri poſſe prohi-
bitioni iuris, ſequuntur Couarr. ſupra num.6. & Re-
doa. d. q.6. §. vltimo numer.3. & 4. & Graſſiis. d. lib.4.
cap.24. n.20.
Sed hanc ſententiam merito † reprobat dicens, 72
ſibi non ſolum dubiam, & ſcrupuloſam nimis vide-
ri, ſed etiam omnino falſam. P. Molina. d. diſputatio-
ne 466. in fine, vt quæ nullo ſolido fundamento, aut
iuri nitatur, & quod eſſet irrationabile, quod ab-
ſens in partes longinquas non poſſet, dare manda-
tum ad locandum res ſui beneficij, ſeu Eccleſiæ to-
to tempore, quo abſens fuerit; vnde contra prædi-
ctam ſententiam Decij eſt praxis vniuerſalis, &
conſuetudo recepta.
Et cum mandatum poſſit reuocari, † dici non po- 73
teſt fraudem fieri poſſe iuris prohibitioni.
Aduertendum autem eſt, quod illa extrauagans

74 improbans, † & annullans prædictos contractus, vltra triennium factos procedit in Eccleſia, ſeu beneficiato volente eos haberi pro inualidis, ſed ſi Eccleſia velit ſtare illi contractui, potuit hoc facere, etiam inuito eo, cum quo contractum eſt, impetrando tamen Sedis Apoſtolicæ aſſenſum, vel alias cum legitima ſolemnitate ad tradita per Innoc. Abb. & alios *in cap.1. de his, quæ fiunt à prælatis ſine conſenſu capituli*. Matheſil. *ſingulari* 156. Alber. Fulgo. & Iaſ. *num.2. in l. cum hi. §. eam tranſactionem. ff. de tranſactio. & additionem. 2. Capellæ Toloſanæ deciſione* 98. Rotam *deciſ.133. n.12. part.2. diuerſorum*. Redoanum *de Rebus Eccleſiæ rubrica. 28. caſu* 6. & Sarmiento *de redditibus 1. part. cap.2 num.*20. qui num. ſequenti ait,
75 quod ille, qui cum Eccleſia contraxit ſine debita † ſolemnitate ne cogatur eſſe in ſuſpenſo, poteſt agere, vt Eccleſia compellatur, quod ſolemniter declaret, an velit ſtare contractui, vel ab eo diſcedat *ex l. Iulianus. §. ſi quis à colludente. ff. de actio. empti*, quæ iſtum modum agendi inducit, vt notat ibi Bar. & alij quos refert, & ſequitur Pinellus *in l.1. C. de bonis maternis, n.*34. qui eſt videndus, num. ſequenti, & Sarmiento, *n.* 22 & vide etiam nouiſſime Gonçalez *gl. 56. à n.90. & 94. vſque ad 99*.

76 Et quamuis prætactus † Redoanus. *d. rubrica* 28. *caſu* 7. dicat quod licet de iure communi, & ordinario contractus factus in fauorem Eccleſiæ poſſet claudicare, ſecus tamen eſt ex diſpoſitione dictæ extrauagantis, ex quo per eam prohibetur alienatio inconſulto Romano Pontifice, & ſecundum Villadiego *in tract. de legato, quæſt.*11. & Ant. de Pratis *in tract. de iuris Epiſcopalis defenſ. c.*5. hodie in caſibus à iure expreſſis, & permiſſis non licet alienare res cuiuſque Eccleſiæ, vel monaſterij, aut loci Pij inconſulto Roman. Pontifice, & inde in huiuſmodi alienationibus non poterit Legatus authoritatem interponere ſine ſpeciali facultate à Papa conceſſa, quod etiam tenet M. Ant. Genuen. *in d. praxi c.73. n.2.* dicens, quod non poſſunt alienari res Eccleſiæ etiam in caſibus à iure permiſſis, inconſulto Romano Pontifice, niſi iuxta formam dictæ extrauagantis, tamen idem Redoanus caſu 8. ſequenti tenet contrarium, nempe,
77 † quod etiam ſtante d. extrauag. poteſt claudicare contractus in fauorem Eccleſiæ, & ab ea acceptari, & approbari, quia d. extrauagans emanauit in fauorem Eccleſię, & non debet in eius odium retorqueri, & quod in caſibus à iure permiſſis, licet alienare res Eccleſiæ inconſulto Rom. Pontifice, vt patet ex ea ibi, *præterquam in caſibus à iure permiſſis*, & ſic ex cauſa vtilitatis, vel neceſſitatis cum licentia Ordinarij, & ſolēnitate iuris communis, vt etiam tenet Betoius *conſ.32. n.6. vol.*1. & Alex. Straticus *in rep. d. extrauag. n.3. & 74. & ſeq.* & Nauar. *in man. c.27. n.*149. & d. extrauagans venit principaliter ad addendum pœnas & prohib. locationes, vltra triennium, accedit deciſ. Burgen. iuriſdictionis. 11. Febr. 1594. *ad fi. adducta. 3. part. c.2. n.*206.

Et licet Zerola in praxi Epiſcopali. 1. *part. ver. alie-*
78 *nat. §.*1. dicat, quod quicquid ſit de iure, de ſtylo non venduntur nec alienantur, etiam in iſtis caſibus immobilia Eccleſiæ, neque mobilia pretioſa, abſque Summi Pontificis conceſſione ex Gom. *de breuibus, n.*22. & Staph. *fol.352. n.* 1. iſti tamen id non dicunt, &
79 ſtylus ſeruatur in rebus Eccleſiæ † Cathedralis propter iuramentum, quod faciunt Epiſcopi de non alienando inconſulto Rom. Pontifice bona Eccleſiæ ſuæ, Abb. *n.8. & 15. in c. vt ſuper, de rebus Eccleſiæ non alienan. & in c. ſi. n.15. de Eccleſiis ædifican.* & alij ibidem & P. Molina ſup. *diſput.*458. facit conſ. Nauarr. 2. *de rebus Eccleſiæ*, at in Eccleſiis inferioribus potius ſtylus eſt in contrarium, vt pro Alex. Straticum ibi, & quotidiē videmus.

Et quando non poſſent alienari † ſeu locari, vltra 80
triennium res Eccleſiæ, niſi conſulto Romano Pontifice, non propterea tollebatur claudicatio in fauorem Eccleſiæ, quæ poſſet velle ſtare contractui obtinendo beneplacitum Papæ, præterea in locatione, vltra triennium, vbi non reſtarent † iam niſi tres an- 81
ni, poſſet recte velle ſtare contractui, etiam inuito conductore, & ſine authoritate Papæ, aut alia ſolemnitate, quia iam non ſit contra dictam extrauagantem, nec pro annis tranſactis poſſet conductor, qui rem detinuit † euitare ſolutionem penſionis debitæ 82
ſub prætextu, quod non interuenit conſenſus Papæ, ſeu ſuperioris, vt recte inquit Redoanus. *d. rubrica 33. q.6. §. vlt. ad fi.*

Sed an locatio rerum, ſeu fructuum beneficij facta † vltra triennium, cum iuramento ab ipſo bene- 83
ficiato præſtito, de non contraueniendo firmetur iuramento in præiudicium ipſius, ita quod non poſſit contrauenire?

Videtur quod ſic *ex deciſ.* † *Mohed. 9. de locato, a* 84
lias 250. de qua Horatius Mandoſ. *ad Romanum conſ.* 369. *litera* 11. & ex doctrina Alex. ſtratici *in dict. repetitione extrauag. ambitioſæ, num.69. & 70.* dicentis, quod licet ille, qui male alienauit bona Eccleſiæ cum iuramento de non contraueniendo audiatur, volens recuperare ea nomine Eccleſiæ, & ad ipſius Eccleſiæ commodum, vt per gloſſam, quam Doctores ſequuntur, *in c. ſi quis Presbyterorum, de rebus Eccleſiæ non alienan.* ad commodum tamen ipſius alienantis non ſit admittendus, imo quod eſſet priuandus commodo alias ad ipſum peruenturo ex talibus bonis, ſtante regula iuris, quod quis ex ſuo delicto non debet pœnam, & commodum reportare *l. relegatorum in fi. ff. de interdictis, & relegatis, & l. ſiue hæreditaria. ff. de negotiis geſtis in fi.*

Sed quod magis vrget eſt, quod per d. extraua- 85
gantem beneficiati † ipſo facto priuantur beneficiis, quorum res & bona alienarunt, illaque abſque declaratione aliqua vacare cenſentur, & ſic, etiamſi non iuraſſent, non videntur poſſe ſibi repetere res, & bona alienata.

Nihilominus tamen verius † videtur prædictam 86
locationem non firmari iuramento, etiam in præiudicium beneficiati, & eo non obſtante poſſe contrauenire, quoniam d. extrauagans eſt prohibitiua, & obligans ad peccatum, etiam mortale, vt patet ex ipſius verbis prohibitiuis & ex pœna commiſſionis, & aliis ipſo facto impoſitis, & iuramentum non debet eſſe vinculum iniquitatis. capit. quintauallis, cum aliis, *de iureiur. regula non eſt obligatorium, libro* 6. & ita in terminis videtur ſentire Beroius *conſ.92. num.12. & 10.* † *vol* 1 & Corduua in ſum. *d. q.*103. nec 87
obſtat ratio in contrarium adducta, nam reſpondetur, quod licet d. extrauagans ſit in multis locis recepta, quoad diſpoſitionem principalem, & nullitatem alienationis, & locationis, tamen, quoad pœnam extrinſecam, maxime priuationis beneficiorum, non videtur recepta, vt per Nauar. *d. c.27. num.* 150. Salcedum *d. c.*71. Ioan. Gutierrez. *d. lib.1. cap.8. n.9.* Molinam *d. diſput.*466. Toletum, & alios vbi ſupra; vnde cum pœna priuationis non ſit recepta, & ex alia parte prohibitio talis locationis, † & eius nul 88
litas ſit inducta in fauorem Eccleſiarum, & earum miniſtrorum, vt patet ex prooemio dictæ extrauag.

recte

recte poterit beneficiatus contrauenire, & agere contra dictam locationem, ex doctrina Pauli Caſtr. *in l. filiusfamilias. §. diui. n.3. & 4. ff. de legatis primo*, quem ſequuntur Ambr. de Opizo *num.9* & Loaceſi *num.60.* ibi, Molina de Hiſp. primog. *lib.4. cap. primo nu.20. & vigeſimoprimo.* & Ioan. Gutierrez. *pract. lib.3. q.41. num.*8.

Tertio principaliter dub. ad quem ſpectent fru-
89 ctus beneficiorum obuenientes † tempore vacationis, in quo breuiter dicendum eſt, quod debent futuris ſucceſſoribus reſeruari, niſi in vtilitatem Eccleſiarum expendantur, hoc eſt, vt ego intelligo, in vtilitatem ipſorum beneficiorum, *vt in cap. cum vos de off. ordin. & in cap. præſenti eod. tit. in 6. & in cap. quia ſæpe de electione eod. lib. & clem. ſtatutum eod. tit. & doct.* ibi. Corraſ. *de benef. 1. part. cap.2. num.9.* & Nauarr. *de ſpoliis. §.10. num.1. & §.12. & conſ.37. num.5. de ſimonia, cum aliis.*

90 Et quod dicit Zerola in praxi † Epiſcopali. 2. *part. verb. beneficium. §.6* hodie fructus beneficiorum à die vacationis ad cameram pertinere, procedit, quoad beneficia reſeruata in partibus Italiæ *ex conſtitutione* 36. Pij 4. & in regno Neapolitano *ex conſtitutione* 29. Pij 4. & 53. Pij 5. de quo Nauarr. *de ſpoliis. §.7.*

91 In his etiam Hiſpaniæ Regnis † fructus Epiſcopatus, ſede vacante, vſque ad prouiſionem noui Epiſcopi, ad cameram ſpectant, vt videmus, quicquid dicat Molina *de iuſtitia 1. tom. tract. 2. de diſputatione* 147. præterque in Regno Portugalliæ, vt per eum ibi, & in Epiſcopatu Pampilonen. regni Nauarræ, vt per Olanum *in concordia, & differentia iuris communis, & regij litera, n.19. & 20.*

Et an in noua prouiſione, ſeu gratia impetrata,
92 per intruſum ſit facienda mentio † de fructibus per eum perceptis, & compenſatio pro eis, *vide* 3. 11. *part. c. vlt. dub.* 8.

93 Et an Epiſcopus poſſit ſtatuere, † quod fructus beneficiorum vacantium primi anni applicentur fabricæ alicuius Eccleſiæ, vel menſæ Epiſcopali, ſeu capitulari, vide textum, & ibi gloſſam vltimam. Innocen. Abb. Imolam, & alios *in cap.11. vt Eccleſ. beneficia ſine diminutione conferantur.* Francum, & alios *in cap. ſi propter. de reſcript. in* 6. Felinum *in cap. cum acceſſiſſent, num.23. de conſtitutio.* Oldradum *conſ.262. num.2.* Rebuffum *in praxi tit. requiſita ad collationem. à num.* 8 Botteum *de ſinodo. 3. part. art.1. num.*288. Lābert. *de iure patron. lib.3. q.2. art.8.* & Gregorium Lopez *in l.5. tit.16. pag.1. gloſſ. pen. & fin.*

94 Quarto, principaliter dub. quomodo † diuidantur fructus inter beneficiatum defunctum, ſuppoſitā conſuetudine, de qua ſupra quod redditus Eccleſ. & ex eis acquiſita ad hæredes clericorum pertinent, aut cedentem, & ſucceſſorem in beneficio, in quo prima ſententia eſt, attendendam eſſe perceptionem fructuum, ſicut in vſufructuariis *ex leg. ſi fur a-*
95 *lias. l. arborib. §. Iulian.* † *& l. defuncta. ff. de vſufructu, & §. is vero inſtit. de rerum diuiſione*, quam tenet gloſſa, *in cap. ſi propter de reſcript. & cap. præſenti. de off. ordin. in* 6 quam ibi Doctores ſequuntur, & Ioan. Nicolaus Gimen. dicens magis communem in enchiridion. benef. *tit.4. de gratiis expectatiuis, num.*24. Nauarr. de reddit. Eccleſ. *quæſt.2. mon.13. & conſ.7. de ſucceſſio. ab inteſtato, & 3. de peculio clericorum, & 3. de donatio.* & Barboſa *in l. diuortio ff. ſoluto matrim. 2. part. n.44. & à num.* 56. qui alios referunt, & dicunt communem & Rota dicens etiam communem in cauſa Pharen. penſionis. 19 Iun. 1573. coram S. D. N. Clem. 8. infra adducta, *nu.* 109. & in Cæſarauguſtana penſionis. 13. April. 1592. coram Illuſtriſſimo Pamphilio.

Secunda ſententia, quæ mihi placet † eſt, quod 96
fructus inter beneficiatum defunctum, ſeu etiam renuntiantem, & ſucceſſorem diuidantur pro rata anni, *argum. d. l. diuortio*, nam cum beneficium detur propter officium, & ſeruitium Eccleſiæ, *cap. cum ſecundum Apoſtolicum, de præbend. cap. fin. de reſcript. in* 6. ſicut dos propter onera matrimonij, *leg. pro oneribus. C. de iure dotium*, inducenda videtur diſpoſitio, & diuiſio. d. l. diuortio, nec beneficiarius eſt vere vſufructuarius, ſed ſuo modo dominus beneficij *cap. ſi tibi abſenti, ibi, vt tantum dici valeat, in 6. de præb.*

Quam ſententiam tenet Couarr. *libro* 1. † *variarum cap.15. num. 12. & ſequentibus.* Molina de Hi- 97
ſpanorum primogeniis *libro 3. cap.11. numero* 4. Sarmiento de redditibus *libro 4. cap. 6. num.* 13. Ioann. Gutierrez *canon. quæſtion. lib.1. cap.* 33. Flam. Pariſius de reſignatione benef. *libro 1. quæſtione 6. à num.79.* & de confidentia, *quæſt.35. num.* 49. Zerola in praxi Epiſcopali. 1. *part. verb. beneficium. §.6. & 2. part. ver. renuntiatio. §.* 2. Munnoz de Eſcobar de ratiocinijs. *tom.2. computatione. 10. num.*23. Caſtillo de vſufructu *cap.79. à num.*1. Molina *de iuſtitia tomo 3. diſputatione* 635. *num* 7. & Zechus de beneficiis, & penſionar. *cap.* 13. *num.8. verſ. ex his corollario*, quamuis de republica Eccleſ. tit. de beneficiatis ſub n.11. ſolum dicat eam æquam, & quod prima eſt iuri conformior. & nouiſſime Vuameſius *conſ.*270.

Et hanc ſententiam ait † receptiorem Flam. Pa-
riſius, *dict. quæſt.35. num.49.* & in Hiſpania obſerua- 98
ri affirmant, vterque Molina. Sarmiento, & Ioann. Gutierrez ſupra, & illam vidiſſe practicari ait Zerola, *d. §.6.*

Et in hoc Epiſcopatu Abulenſ. ſemper obſeruatur, † & adeſt conſtitutio ſinodalis antiqui iuſſi imprimi per D. Didacum de Alana Epiſcopum Abu- 99
len. anno 1557 4. *part. 2. tit. cap.3.* quæ iubet ita pro rata anni diuidi fructus, & annum computari, & incipere à prima die Ian. & quamuis in fructibus præſtimoniorum, quæ beneficiati Eccleſiæ Cathedralis obtinent, aliud ſtatuatur. *ibi & in cap.2. præced.* tamen etiam in illis ex conſuetudine ſit diuiſio, pro rata, & conſtitutio ſinodalis. d. c. 2. non eſt in obſeruantia.

Et etiam in Archiepiſcopatu Cæſarauguſtano,
eſt conſtitutio ſinodalis, † quæ ſtatuit attendi ra- 100
tam temporis, & annum computari à die 1. April. vt fuit dictum in d. Cæſarauguſtana penſionis, ſupra relata *part.1. c.5. n.*200.

Non obſtat conſtitutio. 9. Iulij 3. † qua declara- 101
tur, quod beneficiorum fructus tempore obitus beneficiatorum inexacti ad ſucceſſores in beneficiis ſpectant, & non ad hæredes, vbi non ſpectant ad cameram, tanquā ſpolia, ex qua in affectibus in exactis debitis occaſione fructuū perceptorum à conductore † ſic reſoluit Rota in vna Romana, ſeu nul- 102
lius pecuniaria. 4. Iun. & 19. Nouemb. 1593 coram D. Penna, quia reſp. eam conſtitutionem in his regnis † nō eſſe vſu receptam, ſicut etiam in prouincia 103
Mediolanenſ. in vſum moremque inductam nunquā eſſe, habetur in concilio prouinciali Mediolan. 5. 3. *p. tit. de Eccleſiis, earum ſupellectile, & fructibus. 5. vt litibus Zechus ſupra.*

Et in vna Mediolan. fructuum. 9. † Martij 1592. 104
coram D. Orano fuit reſolutum: *dictam extrauagantem Iulij 3. qua vult fructus beneficiorum in exactos in*

locis,in quibus non adſunt collectores cameræ Apoſtolicæ,
vt eſt ſtatus Mediolani,ſucceſſoribus deberi,non eſſe re-
ceptam in d.ſtatu,quod præſumptionibus probatur, cum
ſolum agatur de excludenda præſumptione obſeruantiæ,
& receptionis, quæ poteſt alia præſumptione exclu-
di.

105 Circa fructus vero, ſeu redditus † penſionis mor-
tuo penſionario quomodo, & quatenus debeantur
illius hæredibus,ſeu diuidantur pro illo anno, variæ
ſunt ſententiæ.

106 Prima eſt Rebuffi de pacificis † poſſeſſor. n. 148.
alias 130.& in rep.cap.extirpandæ. §. qui vero de præ-
bend.6.notab.circa materiam penſionis,ſcilicet mo-
riente penſionario poſt principium anni penſionem
integre ad hæredes tranſire pro illo anno ad leg.filiæ
meæ.ff.de annuis legatis.l. poſt duos.C.de aduocatis di-
uerſorum iudicum, & doctores in l. diem functo. ff. de.
officio aſſeſſoris, quam ſententiam ſequitur Ferretus
conſilio 372.

107 Sed iſta ſententia non fuit apud † dominos de Ro-
ta in aliqua conſideratione in d.Pharen.penſionis infra
adducta.n.109 & eam etiam reprobat Hier.Gabriel.
infra,& vſus eſt in contrarium.

Secunda eſt,penſionarium æquiparari vſufructua-
108 rio,† & ſic,ſi fructus,ſuper quibus penſio eſt conſti-
tuta,ſunt iam percepti, deberi hæredibus penſiona-
rij, ſi vero non ſunt percepti,non deberi, & ſi pars
fructuum eſt iam collecta, & pars colligenda deberi
ſolum pro rata fructuum perceptorum in vita pen-
ſionarij, idque ſiue terminus ſolutionis penſionis
veniſſet,ſiue non,quam ſentẽtiam tenet Caccialupus
de penſio. quæſt.25. & Gigas quæſt. 53. & ſequuta eſt
Rota in d.Pharen.penſionis.19.Iun.1573.coram S. Cle-
ment.8.vt in ſequenti deciſione.

109 Domini tenuerunt terminum,de quo † agitur,non de-
beri hæredibus niſi pro rata fructuum perceptorum in vi-
ta Cardinalis Patauini,tum quia hæc eſt magis commu-
nis opinio, tum & ſecundo quia penſiones regulantur,
præſertim in hac materia iiſdem regulis,quibus vſufru-
ctus,quod minorem viſum eſt habere difficultatem in hoc
caſu, in quo reſeruata eſt penſio non in pecunia ſed in
quota fructuum;num.3.quia videmus idem in beneficia-
tis, qui ſecundum communem opinionem non faciunt
fructus ſuos niſi perceptos & ſecundum aliquos, & re-
conditos, & tamen fructus beneficiorum dantur etiam
pro alimentis,& pro labore beneficiati, qui beneficio in-
ſeruit,rationes autem allegatæ à Couarr. var. reſol.lib.
1. c. 15. n. 13. Dominos non mouebant,quod enim penſio
reſeruetur pro alimentis illius,cui reſeruatur, non facit,
quod debeatur pro rata temporis, nam & ſi vſusfructus
alicui pro alimentis relinquitur, non propterea ſequere-
tur ſecundum Doct. quod non deberet defuncto vſufru-
ctuario fieri diuiſio:vt alias fit in vſufructu,materia au-
tem legis Diuortio. ff.ſoluto matrimonio. particularem
habet rationem, quæ eſt, quod maritus alit vxorem. &
onera matrim.ſuſtinet vulg.l.pro oneribus. C. de iure
dotium,& ſic hos fructus habet ex cauſa oneroſa,in qua
materia etiam particulariter conſiderabatur requiri
fundum eſſe dotalem, & ipſum eſſe traditum, alioquin,
licet ſit promiſſus, & maritus ſuſtinuerit onera matri-
monij,non propterea ſibi debentur fructus. l. de diuiſio-
ne.ff. ſoluto matrimonio, quod in præſenti quadrare
non potuit. conſiderabant etiam Domini, quod doctores
magis extendant diſpoſitionem. l. defuncta, quam legis
Diuortio. Alex.num.4.& Iaſ.num. 5.& etiam in feu-
do,quando deuoluitur ad agnatos Seycell.in d.l. Diuor-
tio.n.31.& 32.ſecunda ratio. Couarr. quod penſio in pe-
cunia ſoluatur, & ſic non ſit proprie penſionarius vſu-
fructuarius; vltra quod non concludit non debere fieri
diuiſionem, vt in vſufructuario, quem admodum vide-
mus in emphyteota, & in beneficiato hoc ceſſabat in iſto
caſu,in quo, vt dictum eſt, reſeruata eſt penſio in quota
fructuum, & quia Rebuffus de pacificis poſſeſſor. num.
130. ponit tertiam quandam opinionem, quod ſufficiat
annum eſſe ceptum in vita penſionarij ad terminos leg.
diem.de officio aſſeſſoris. d. opinio non fuit apud dominos
in aliqua conſideratione.ſed ob prædictas rationes volue-
runt communi opinioni inhærere.

Et eam ſententiam in parte tenet † Gambarus de 110
officio legati lib. 6. q. 24 & ſequent.ex num.562. ait e-
nim. d.quæſt.24. quod penſio non ſoluta non tranſ-
mittitur ad hæredes, etiamſi penſionis ſoluendæ
dies aduenit, quia adhuc d. penſio dicitur pendere
quoad veritatem, licet certo modo, & per interpre-
tationem dicatur percepta. Socin. conſ.100.1. volum.
imo etiamſi eſſet verum dicere fructus eſſe perce-
ptos, tamen ex quo tempore mortis penſionarij ad-
huc extant, & non eſt de illis diſpoſitum remane-
bunt ſucceſſori in beneficio, non hæredibus pen-
ſionarij per ea, quæ traduntur in cap.præſenti, de offi-
cio ordin.in 6. nam adhuc ſunt fructus bonorum Ec-
cleſiæ, in quibus non ſuccedunt hæredes ſanguinis,
ſed ſucceſſor beneficij, & hoc ait indiſtincte verum
tenendo, quod clericus non poſſit teſtare de reddi-
tibus Eccleſiæ, & tenendo, quod poſſit teſtari di-
ſtinguendum eſſe in iſtis penſionibus, an in vita
diſpoſuiſſet, vel non, & illud pro comperto haben-
dum, quod ſi Papa dediſſet alicui facultatem teſtan-
di de fructibus Eccleſiarum, poſſet teſtari de iſtis
fructibus penſionum, quarum ſoluendarum dies
aduenisſet,quoniam penſiones huiuſmodi,poſtquam
aduenit dies ſolutionis, æquiparantur fructibus à ſo-
lo ſeparatis ſecundum Baldum in l. 1. §. penultim. hic
finitur lex Corradi,& in c.1.in fine princ.de pace tenen-
da,& facit.l. rem in bonis.ff.de acquiren. rerũ dominio.
l. bonorum de verborum ſign. quando vero dies ſolu-
tionis nondum aduenit, erat tamen propinquus,an,
quando aliquis poteſt teſtari de fructibus Eccleſia-
ſticis,poſſit de illa diſponere,d.quæſt.25. à n. 585. di-
ſtinguit iuxta d.legem defuncta,& l.ſi pendentes.ff.de
vſufructu.

Quarta ſententia eſt Domini Couarr.d.lib.1.var.
cap.15.n.13.† tenentis penſionem pro rata temporis 111
deberi hæredibus penſionarij iuxta d.l.Diuortio,cum
in cauſam alimentorum cedere videatur, quam ſe-
quuntur Molina.d.l.3.de Hiſpanorum primogenijs cap.
11.num.4.& P.Molina. d.3.tom.diſputatione.635.num.
8.& Zechus de republica Eccleſia. d.tit. de beneficia-
tis,num.11.ad fin.& Peregr.de fideicom.art.49.num.
101.

Et placet Hier. Gabr. conſ.191. lib.2. † qui inquit, 112
Rotam tenuiſſe faciendam eſſe diſtinctionem in
hoc articulo iuxta terminos. d. l. defuncta, æquipa-
rando vſufructuariis,niſi in actu voluntario transla-
tionis ante diem termini factæ,in qua terminus pro-
ximus ſpectat ad translatarium, niſi transferens ſibi
reſeruaſſet fructus præteritos. Puteus deciſ.14.lib.3.
Peregrinus deciſ.48.libro 2.quæſt.1. libro deciſ.118. &
2. deciſ.48.part.3.diuerſ.mutatis vero auditoribus in
hoc articulo elegiſſe opinionem, quæ fuit olim Bal-
daſſini eximij ſuo tempore aduocati conſiſtorialis,
quæ probatur à Couarr.ſupra, qui hoc caſu ſequitur
opinionem Alberic.in dict. l.diuortio. num. 13.vt pro
rata temporis diuidatur,ſecũdum formam d.l.diuor-
tio, quam opinionem ait ipſe Gabriel videri tolera-
bilem, atque vti æquiorem ſequendam tametſi de
rigore

rigore iuris.d.opinio,vt penſionarius æquiparari de-
beat vſufructuario, videatur verior, tametſi eadem
Rota.19. Iun.1573.in d.Pharen.penſionis, reprobauit
opinionem Couarr. & redijt ad antiquam opinio-
nem,vt idem ſtatueretur de penſionario,quod de v-
ſufructuario quia ita ſtatuitur etiam de Rectore be-
neficij;& hanc opinionem approbauit etiam quando
penſio fuit conſtituta in pecunia, quamuis, quando
aſſignata eſt in quota fructuum, dixit eam facilius
procedere,& voluit diuiſionem non eſſe faciendam
ſecundum legem diuortio, quia eo caſu dantur fru-
ctus marito ratione onerum, ſed ait ipſe Gabriel, ſi
non vere, ſaltem ficte,dari etiam penſionario quan-
titatem, & fructus ei reſeruatos ratione onerum, &
ſeruitiorum Eccleſiæ ſaltem vniuerſalis præſtando-
rum,& hac ratione defendi poſſe opinionem,vt fru-
ctus diuidantur,quæ æquior eſt,quia vere penſiona-
rius non eſt vſufructuarius,ſed à Rectore, qui vſu-
fructuarius eſt,ex fructibus illis,vel quotam fructuũ,
vel certam quantitatem recipit,vt ſtipendium,& ita
etiam poſt hanc deciſionem ſæpius pro rata tempo-
ris diuiſos eſſe fructus, ſecundum d. l. Diuortio. hæc
Gabriel.qui tamen ait,quod laudaret ipſe fieri à Pa-
pa conſtitutionem ad tollendas opiniones, & ob-
113 uiandum litibus, † vt ſpectaretur dies ſolutionis, &
ille terminus daretur hæredibus integre, qui viuo
penſionario veniſſet,alter remaneret Rectori.

Sed hoc de ſtylo curiæ ſeruari teſtantur Nauarr.
114 de redditibus,quæſt.2 mon.16.& † Sarmiento,in de-
fenſio.libelli de redditibus. 2. part. mon.16. qui ait, ita
Rotam ſeruare,& eſſe de hac re manuſcriptas notiſ-
ſimas deciſiones,quos ſequitur Ioan.Gutierrez.d.lib.
1. cano.quæſt.cap.33. num.25.& hæc eſt 5. ſententia in
115 hac quæſt. quem † ſtylum iuris principiis conſona-
re ait Barboſa in d.l. diuortio. 2.part. num. 43. ex eo,
quod licet dies certa non impediat ortum actionis
& obligationis, & conſequenter nec tranſmiſſio-
nem, tamen in his, quæ ſuapte natura non transfe-
runtur ad hæredes, dies etiam certa impedit etiam
ortum obligationis,& actionis, leg.1.§.fin.ff.quando
dies vſusfructus legati cedat. tradit Bart. in l.ita ſtipu-
latus.n.39. ff. de verborum obligationibus & quod ratio
ponitur in l.3.ff. quando dies legati cedat,cum ergo ad
inſtar alimentorum penſio ad hæredes non tranſ-
mittatur, dies, & terminus expreſſus impediet or-
tum obligationis, & actionis,& conſequenter pen-
ſionarius antea decedens nihil tranſmittet, & Bar-
boſam ſequitur Caſtillo de vſufructu, cap. 79. nu-
mero 17.

116 Verum hæc ſtyli comprobatio † mihi non vide-
tur ſolida, nam licet verum ſit penſionem ad inſtar
alimentorum non eſſe tranſitoriam ad hæredes, ta-
men dies ſeu terminus ſolutionis expreſſus non tol-
lit, quin ſaltim pro rata termini cedat dies, & poſſit
fieri tranſmiſſio ad hæredes, ſi penſionarius, ante
117 quam veniat terminus, decedat: nam, vt inquit †
Hieron.Gabriel. d.conſ.191.n.11.& 12.ſi certa ſumma
annua legetur,quamuis pro alimentis, tamen debe-
tur tota in principio anni, & ad hæredes tranſmitti-
tur. l.à nobis.l.in ſingulos. & l.filiæ meæ.ff.de annuis le-
gatis. l. nec ſemel. ff. quando dies legati cedat, etiamſi
tempus ſolutionis ſit diuerſo modo ordinatum. doct.in l.
lecta.ff.ſi certum petatur,& notatur in l.1 & l ex his.C.
quando dies legati cedat,quamuis Ferretus.d.conſ.372.
118 n.12. † dicat, quod quando ſoluitur penſio reſpecti-
ue ad certum quid, puta propter onera, & ſeruitium
Eccleſiæ, vt in caſu.d.legis.diuortio.fit diuiſio pro ra-
ta temporum,idem quando fieret legatum annuum,
pro alimentis, quia mortuo legatario nulla fieret
tranſmiſſio ad eius hæredes, quia per mortem fini-
tur cauſa legati.§. finitur de vſufructu, vt conſiderat
Alber.in l.ſi.in ſingulos † col.1.ff. de annuis legatis, ſed 119
id eſt reſpectu futurorum annorum, non anni in-
cepti.

Vnde in hoc articulo ſecluſo ſtylo, verior videtur
quarta ſententia domini † Couarr. maxime ſtante 120
conſtitutione Pij V. quæ obligat penſionarios ad
dicendum officium paruum B. Mariæ, vt dictum eſt
ſupra 1.part.cap.5.numer.67.& ſic iam dici poteſt da-
ri propter officium,ſicut beneficium,vt in d. cap.5 n.
17 & cum penſio aſſignetur, vt commodius quis
ſuſtentari valeat, vel ne ex reſignatione nimium
diſpendium patiatur, æquum eſt,vt ſaltim pro rata
temporis, quo vixerit, ei debeatur; quod maxime
procedit in † penſione reſeruata in pecunia, quæ 121
magis videtur aſſimilari cenſui ad vitam, quam vſu-
fructui.

Nec d. ſtylus videtur certus, † & firmus, vt ap- 122
paret ex ijs, quæ dicit hinc Gabriel ſupra, & refert
Flam.Pariſ. de reſignatione benefic.lib.6. quæſtion. 4.
numer.49. & Ioannes Gutierrez vbi ſupra, ad fin.in
noua editione, nec vnquam vidi deciſionem Rotæ
de hoc,nec Nauarrus videtur teſtari de iſto ſtylo, &
hodie magis videtur Romæ obſeruari, vt ſoluatur
rata,& P.Molina.d. numer.8.ait,ita in Hiſpanijs eſſe
conſuetudine receptum,vt pro rata partis vltimi an-
ni quam vixit penſionarius, ei, hæredibuſue ipſius
ſoluatur, † ſcio tamen in hoc Epiſcopatu Abulenſ. 123
fuiſſe varietatem in hoc, & aliquando ſolutam ra-
tam, & aliquando non, & aliquando fuiſſe concor-
datum; cum ergo non ſatis conſtet de contrario
ſtylo, ſtandum videtur dictæ † quartæ ſententiæ 124
Couarr.

His annexa eſt quæſt.à quo tempore † reſignans 125
beneficium deſinat lucrari fructus, de qua poſt Re-
buffum,& alios agunt Hier.Gabriel conſ.192. libro 1.
Flam.Pariſ.de reſignatione libro 1.quæſtione 6.à numero
10. & de confiden. quæſt. 27. numero 129. Barboſa in
d. l.diuortio.ff.ſoluto matrim.2.part.numero 45.& no-
uiſſime Zauallos in ſuis communibus contra communes.
quæſtion. 561. ex numer. 38. qui præcipue Flamin. &
Zauallos referunt plures opiniones in hac quæ-
ſtione.

Quibus omiſſis dicendum eſt, quod admiſſa re-
ſignatione per ſuperiorem † ſtatim reſignans amit- 126
tit fructus, & ab illo tempore fructus ad eum non
pertinebunt, & ſi nihilominus percipiat, tenebitur
illos reſtituere ſucceſſori,cum, vt dicetur infra. 11.
part.cap.3.in princ. per reſignationem, omne ius in
beneficio competens amittatur. ita Sarnen. in re-
gula de publican.quæſt.7.num. 2.cum Hier. Paulo in
pract.cancellariæ verſic. conſultus à quodam, de annali
quæſt.57. Caſſad. deciſ.4. num. 6.de reſtitutione ſpolia-
torum.Probus ad Monachum in cap.2. de renuntiatio-
ne in 6.num.30.Pariſius conſ.143.num.18.vol.4.Hier.
Gabriel. conſ.192.& 194.num.10.libro 1.Cæſar Otti-
nellus in conſilio de redditibus,num.78.& Barboſa ſu-
pra,& in deciſione Seguntina beneficiorum 1. Iunij.
1592.coram D.Orano,quæ habetur infra 5.parte c.1.
num.249.dicitur poſt reſignationem ſimplicem in-
cumbentem detentationi non facere fructus ſuos,
ſed teneri ad eorum reſtitutionem, etiam ſi non ha-
buerit notitiam admiſſionis reſignationis.

Quamuis Flam. Pariſius † d. quæſt.6.num. 38. & 127
Zechus de benef.& penſionibus.c. 13 num.8.verſ.ex
his cor.teneant,quòd à die præſtiti conſenſus,& non

datæ reſignans fructus amittat, & citat pro ſe Flam. Hier. Gabriel *d. conſi.* 192. & ſequitur Gonçalez *gl.* 15. *§.* 2. *n.* 42.

128 Sed conuincitur, quia ad tempus † datæ retrotrahitur conſenſus. Caſſad. *deciſ. 2. de renuntiatione, nu.* 8. Creſcen. 7. *eod. tit. & 9. de procurator.* Sarnen. *reg. de infirmis, quæſt.* 12. Verallus *deciſ.* 7. *lib. 1. in manuſcriptis.* Rota *deciſ.* 425. *libro 3. part. 3. diuerſ.* idem Flam. Pariſ. de reſignatione. *libro 1. quæſt. 12. numer. 19. & libro 2. quæſt. 3. num. 42. lib. 3. quæſt. 8. num. 8. & 10. & libro 8. quæſt. 7. num. 108. & quæſt. 8. num. 111. & lib. 12. q. 5. n. 39.* & fuit dictum in vna Hiſpalen. penſionis coram Illuſtriſſimo Blancheto 20. Decembr. 1577. & quod fuit reſolutum in vna Parmen. penſionis coram Cota. nec Hier. Gabriel ibi id tenet, ſed potius quod diximus.

Et dicta reſolutio procedit in reſignatione con-
129 ditionali, † & in fauorem etiam in forma dignum, nam etiam in reſignatione in fauorem loquuntur d. Doctores, purificatis enim conditionibus cenſetur à principio vacare beneficium, per reſignationem, ex traditis per Flam. Pariſium de reſignatione *libro 1. quæſt. 4. à numer.* 18 Rotam *deciſ. 2. de renuntiatione in antiquis*, & in terminis idem Flam. *d. quæſt. 6. n.* 68. 74 *&* 75 Rota *in vna Burgen. canonicatus* 28. *April.*
130 1597. *coram Illuſtriſſimo Pamphilio.* in qua † fuit reſolutum: *Quod, facta reſignatione in fauorem alterius in forma dignum, non vacat beneficium, per obitum reſignantis, etiamſi reſignans deceſſerit ante approbationem reſignatarij, per gratiam enim in forma dignum, vel mandatum de prouidendo de certo beneficio, ad fauorem certæ perſonæ, dicitur illi acquiſitum ius ad rem, quod facit vt alteri conferri non poſſit, & tale quod cedi, & reſignari poteſt*, vt in Legionen. Canonicatus 25. Octobr. 1574. coram ſanctiſſimo, *& illa verba, quatenus idoneus reperiatur, nõ faciunt gratiam conditionalem, quoad ſubſtantiam, ſed tantũ reſpectu exequutionis, & prouiſionis faciendæ, quæ eſt dilata in tempus, poſtquã fuerit idoneus, quamuis moriẽte reſignatario, antequam ei fiat collatio, non vacet ex eius perſona, quia ei non fuerat ante habitam collationem plene quæſitum ius in re, quod adhuc remanebat penes reſignantem, donec reſignatario acquireretur, & ideo non mirum ſi tunc vacet ex perſona reſignantis.* Quod etiam fuit reſolutum *in vna Abulen. beneficij de Monbeltran. 4. Iuly* 1597. *infra adducta 6. part. c. 2. deciſ. 4. n.* 55.

131 Et patet ex literis reſignationum, in quibus dicitur beneficium vacare à principio † reſignationis, quamuis reſignatio ſit conditionalis, & in fauorem. Creſcen. *deciſ. nona de procurator. ad fin.* Verall. *deciſ. 7. li. 1. in manuſcrip.* Flam. Pariſ. de reſignatione *lib. 8. q. 7. num. 108. & ſequen. & quæſt. 8. num. 111.* vnde reſignatio, quin ſit facta ſub data literarum, dubium non admittit, cum ita Papa atteſtetur. Pariſ. *d. conſi. 143. in fi. num. 1.*

132 Et ita reſignatio beneficij, † ſeu tranſlatio penſionis in fauorem ſcholaris, cum clericus factus fuerit, ſortitur effectum, ſi reſignans, vel transferens ante characterem ſuſceptum moriatur, ex d. ratione, quia purificata conditione, cenſetur à principio perfecta reſignatio, quæ interim erat in pendenti, vt Rota bis tenuit, vt per Hier. Gabr. *conſi. 186. lib. 11.* & Flam. Pariſium de reſignatione *lib. 4. q. 2. à nu.* 71. quamuis ipſe Gabriel teneat contrarium, cuius tamen ſententia in tranſlatione verior eſt, vt dicetur infra, *nu.* 163.

133 Prædicta tamen reſolutio † quantum ad fructus perceptos, intelligitur, ſecundum aliquos, poſtquam reſignans ſciuerit reſignationem admiſſam, nam quamdiu ignorauerit, faciet fructus ſuos, quos perceperit, propter bonam fidem, vt ſentit Hier. Paulus ſupra & Rebuffus *in reg. de publican. gloſſ. 13. numero 5. & expreſſe gloſſ 18 numer. 7.* & de nominatio. *q. 14. numer. 157. alias* 92. & in concordatis *tit. de collatio. §. volumus, verbo, vacantia in fin.* Probus ſupra. P. Gregorius de benef. *cap. 28. num. 10. & cap. 31. numer. 1.* & Barboſa ſupra, *qui nu. 49. contra Rebuffum ſupra & in praxi tit. de ſimonia* † *in reſignatione, n.* 40. quem 134
ſequitur Ottinellus *d. conſi. n.* 80. tenet, quod ad conſtituendum in mala fide, non requiritur intimatio literarum, ſed ſufficit ſcire, vel eſſe plene informatum, renuntiationem admiſſam fuiſſe per ſuperiorem, iuxta formam mandati *ex traditis per gloſſ. in cap. cupientes, verſic. notitiam. de elect. n. 6. & in clem. cauſam verbo plenam eod. ti.* & tenet P. Gregorius ſupra, & Rota, *in d. Seguntina.* & verius videtur, licet Flam. Pariſius *d. lib. 1. q. 6. num.* 78. teneat in hoc cum Rebuffo, quando reſignatio fuit facta per procuratorem, vt tenet etiam additio 1. Rotæ *deciſ. 4 de renuntiatione in nouis, & ad d. 2. deciſi. 4. de preb. bend. in antiquis.*

Sed licet non requiratur intimatio † literarum, 135
videtur tamen in propoſito non recte conſtare de reſignatione, & admiſſione illius, iuxta formam mandati ad effectum dimittendi poſſeſſionem, & conſtituendi in mala fide, per relationes, & literas miſſiuas, ſed requiri, quod viderit literas expeditas, ſeu per eum ſtet, quo minus illas videat, & ſic procedat ſententia Rebuffi, Ottinelli, Flam. & additionis.

At iſta intelligentia & † limitatio ſupradictæ re- 136
ſolutionis eſt contra dictam deciſionem Seguntinã, & Hier. Gabr. ſupra, præſertim. *dict. numer.* 10. & alios ſupra citatos indiſtincte loquentes, nec videtur admittenda, æquitas enim bonæ fidei circa acquiſitionem fructuum, & iura circa eam loquentia non videntur in præſenti debere applicari vbi reſignans facto ſuo, ſeu mandato abdicatur à beneficio, & qui dedit mandatum ad reſignandum eo animo, videtur debere percipere fructus, etiam antequam ſciat illam eſſe factam, vt, ſi forte facta fuerit, eos reſignatario reſtituat.

Quod maxime videtur admittendum † in per- 137
mutatione, in qua eſt reſignatio mutua, vt à die dictæ reſignationis vnuſquiſque lucrari deſinat fructus beneficij à ſe reſignati, non curando de ſcientia, vel ignorantia reſignationis, quæ, ſi attenderetur in permutatione, poſſet oriri inæqualitas, & confuſio, ſi vnus ex compermutantibus ſciret reſignationes admiſſas, priuſquã alius pro quibus etiam facit decretum irritans in fine literarum apponi ſolitum, quod videtur impedire acquiſitionem fructuum ratione bonæ † fidei iuxta dicta infra *5. part. capit. 5. à nu-* 138
mer. 21.

Sed quoad reſignationem in † fauorem, maxi- 139
me in forma dignum, difficultatem facit, quod reſignans dicitur poſſidere, & poteſt inſiſtere poſſeſſioni, donec beneficium reſignatario acquiratur. Puteus *deciſ. 158 numero 3. libro 3. Achilles de Graſſis deciſione 10. de reſtitutione ſpoliatorum, numero quarto, & Mohed. ſecunda de renuntiatione. Rota in d. Seguntina*, in qua dicitur. *in reſignatione conditionali in fauorem, cum non abdicetur ius à reſignante, donec reſignatario acquiratur, interim donec ſibi conſtet de purificatione cõditionis, remanere titularẽ.* Et Flam. Pariſius *d. libro*

dict. libro primo quæſtione quarta in fin. & quæſtione
140 *ſeptima, numero nono*, nam † in reſignatione conditionali, ſeu in fauorem, ius, & poſſeſſio remanent in pẽdenti penes ipſum reſignantem, donec conditione purificentur, *vt dixit Rota in cauſa Abulen. & Zamoren. beneficiorum. 17. Iun.* 1594. *coram D. Penna*, quam infra adduco *ſexta parte, capite ſecundo dub. 9. n.* 126.

141 Vnde Zauallos. *d. quæſtione 561. numero* 58 diſtinguit in hac quæſtione † inter reſignationem in forma gratioſa, & in forma dignum, vt primo caſu procedat opinio Flam. *de qua ſupra num.* 127 in ſecundo vero, maxime in beneficiis curatis, licet etiam in forma gratioſa fiat, procedat opinio Rebuffi *titulo de ſimonia in reſignatione, num. 41. & regula de publican. d. gloſſ. 18. numero ſeptimo, & de nominatio. d. quæſtion. 14. numero* 157. dicentis, reſignantem poſſe percipere fructus, donec fuerint ſibi intimatæ literæ expeditæ in fauorem reſignatarij, & ſic donec iudicetur idoneus reſignatarius ab Ordinario, non perdit titulum, nec poſſeſſionem beneficij reſignans & vſque ad illud tempus ille proprius, & merus parochus dicitur & non reſignatarius, quia ille ſupportat onera beneficij, audit confeſſiones, celebrat matrimonia, reſidet perſonaliter, ſaltem de conſuetudine, *vt tradit Flam. dict. libr. primo, quæſtione* 10. *numero quarto*, qui tamen ibi id non dicit, ſed loquitur de conſuetudine non reſidendi in beneficiis ſimplicibus, & ſic congruit rationi, & æquitati, vt ad illum fructus pertineant, & ait quod, cum caſus iſte in praxi contigiſſet, vidit pluries iudicatum pro hac opinione corã Ordinario Toletano; & cauſa deuoluta ad Nuntium ita fuiſſe obtentum, & ſic ab opinione hac non eſſe recedẽdum in iudicando, & conſulendo.

142 Sed & Flaminius. *dict. quæſt. 7. num. 9.* inquit in reſignatione conditionali, † quæ fit in fauorem, ſtatuendam eſſe concluſionem affirmatiuam, poſſe reſignantem incumbere poſſeſſioni, & omnia pertinentia ratione illius beneficij reſignati exercere, & gerere, donec reſignatari⁹ capiat poſſeſſionem, cum Roſinaco *de benef. cap. 14. num. 26. & cap. vigeſimo tertio numer. 10. & Rebuffo. d. titulo de ſimonia in reſignatione. num. 27. & 31. & de nominatio. d. quæſt. 14. numero 157. ſed in hoc vltimo loco, & d. regula de public. gloſſ. 13. numero 5. & gloſſa 18. numero 7. diuerſæ loquuntur, qui allegant legem meminiſſe, ff. de officio proconſulis.*

143 Quæ tamen concluſio falſa eſt †. ſufficit enim, vt teneatur à poſſeſſione deſiſtere, titulum fuiſſe reſignatario quæſitum, imo ſufficiet conſtare de habilitatibus ſeu idoneitate reſignatarij, ſiue eſſe approbatum, etiamſi non ſit ei adhuc facta collatio per exequutorem, id enim ſat eſt, vt ius ſit abdicatum à reſignante, ad deciſionem Rotæ coram ſanctiſſimo Clemente VIII. in vna Barchinonen. parochialis de
144 anno 1572. in qua fuit † tentum, *per reſignationem in fauorem in forma dignum fuiſſe abdicatum ius à reſignante, præſuppoſita habilitate reſignatarij, etiam ante examen formæ dignum, & collationem ſubſequutam taliter, quod poteſt iuri ſuo cedere in fauorem alterius*, & ad deciſionem Rotæ in alia Barchin. parochialis coram Illuſtriſſimo Lanceloto, de anno 1574 in qua
145 fuit tentum, quod *per obitum reſignatarij in forma* † *dignum, in cuius fauorem fuit reſignatum, vacat beneficium, ſi eſt dignus, quamuis adhuc non fuiſſet*
146 *examinatus, nec facta ſibi collatio.* Præſupponitur † ergo ius fuiſſe abdicatum à reſignante. Et id tenet Zechus *de benefic.* † *& penſio. cap. nono, numero octauo & cap. 13. numero ſecundo ſub verſi. quæ quidem reſolutio, & numero quarto verſicul. poteſt etiam reſignatio, & numero octauo verſic. ex his cor.* dicens, quod ſi beneficium ſit reſignatum in forma dignum ad fauorem alicuius, reſignans manet in poſſeſſione, & eam continuat, donec prouiſus ab Ordinario dignus ſit iudicatus, ſeu ſit examinatus, & approbatus, quando vero in forma gratioſa, quia prius eſt examinatus, & approbatus, reſignans poſt præſtitum conſenſum amittit beneficium, licet reſignatarius ſine literis expeditis poſſeſſionem ingredi non poſſit.

Et iuxta iſta, eſt accipienda *deciſi. Burgen. Canonicatus ſupra relata*, † *n.* 130. quæ conducunt ad caſum, 147
& dubium diſputatum per Gonçalez *gloſ. 15. §. ſecundo à n.* 55.

Imo vbi quis reſignaſſet in † forma dignum in fa- 148
uorem alicuius, quem ſciebat, aut ſcire debebat, quia tenebatur ſe informare, non eſſe idoneum, ſtatim videtur abdicatum ius ab eo, quia ſiue approbetur, ſiue non, tenet reſignatio in præiudicium reſignantis, iuxta dicta infra, 11. *parte capit. tertio numero trigeſimooctauo.*

Abdicatio autem iure à reſignante, † non po- 149
teſt amplius poſſeſſionem retinere, ſed eam tenetur dimittere, & alias erit intruſus Pariſ. *d. conſi. 143. n. 18. & 19. volum. 4. Caſſad. d. deciſion. 4. de reſtitutione ſpoliatorum.*

Nec pro dicta concluſione faciunt deciſiones Pu- 150
tei, & Achillis citatæ ſupra *n.* 139. nam loquuntur ad effectum ſpolij.

Et l. meminiſſe. ff. de officio proconſulis recte reſpondet Barboſa † *ſupra n.* 51. eam legem procedere in 151
officio temporali, cuius reuocatio inducitur per dationem ſucceſſoris, hoc enim caſu ſubintelligitur tacita conditio, de qua ibi, ſecus in renũtiatione beneficij, ſeu officij ex ſupradictis, vnde in ſpecie d.
legis meminiſſe, † ſi proconſul renuntiaſſet officio, 152
& renũtiatio per ſuperiorem eſſet admiſſa iuxta gl. legis penul. de officio præſidis, non poſſet ille amplius adminiſtrare, etiamſi ſucceſſor nondum eſſet prouinciam ingreſſus.

Rota etiam in dicta Seguntina ait in ſpecie dict. 153
legis meminiſſe, † ex iuris diſpoſitione officialem non videri deputatum ſolum ad tempus expreſſum, ſed etiam ad tempus ſequens, donec ſucceſſor aduenerit, adeo, quod ante eius aduentum non dicitur officium eius finitum, neque officialis priuatus, *gloſſ. in d. l. meminiſſe, verbo debebit, in l. ſi forte de officio præſidis*, & rationem eſſe, quia ibi, cum nemo ſit, qui adminiſtret, oportuit ita ſpecialiter prouideri, ne prouincia ſine rectore remaneat; verum in Epiſcopatu ſuccedit in capitulum, toto titulo ne ſede vacante, & in aliis beneficiis inferioribus Ordinarius conſtituit vicarium, ſeu œconomum, qui interim adminiſtret.

Præterea, ſi illa lex quicquam † faceret ad 154
propoſitum, procederet non ſolum in reſignatione conditionali, & in fauorem, in qua tantum loquuntur Roſiniacus & Flaminius, ſed etiam in reſignatione ſimplici, in qua tamen certum eſt, ea admiſſa, non poſſe reſignantem poſſeſſioni incumbere, cum ſtatim ex ea amittat omne ius, & tradit ipſe Flaminius. *d. quæſt. ſeptima. numero primo* Hier. Gabr. *d. conſil. 192. & Rota in d. Seguntina*, in qua dicitur, quod vbi reſignatio eſt ſimplex, amittitur ſtatim titulus, & poſſeſſio, & per eã titularis dicitur

in Eccleſia mortuis ciuiliter.
155 Habemus tamen adhuc ex † ſupradictis, in reſi-
gnatione in fauorem alterius in forma dignum,
poſſe reſignantem inſiſtere poſſeſſioni, & admini-
ſtrare, donec ſaltim conſtet de idoneitate reſigna-
tarij, atque adeo poterit vſque ad iſtud tempus fru-
ctus percipere, etiamſi ſciat reſignationem admiſ-
ſam iuxta formam mandati.
156 Sed huic difficultati reſpondetur, quod quamuis
† interim poſſit fructus percipere, tamen non poteſt
eos percipere, niſi vt reſtituat reſignatario in euen-
tum, quo ſit ei ius quæſitum iuxta dicta Hier. Gabr.
dict. conſilio 192. libro 1. nam illa poſſeſſio, quam re-
ſignans interim habet, non eſt abſoluta, ſed in pen-
denti iuxta ſupradicta, & purificatis conditioni-
bus à principio cenſetur facta reſignatio, vt di-
ctum eſt.
157 Nec obſtat, quod interim adminiſtret & ſeruiat
in beneficio, maxime curato † vt dicit Zauallos ſu-
pra, & ideo deberet lucrari fructus, quia reſponde-
tur, quod debebit eſſe contentus cum pede altaris,
& fructibus antea perceptis *ad cap. propter ſterilita-
tem de locato.* quod ſi nullos fructus antea percepit,
nec illud de pede altaris eſſet competens ſtipen-
dium, ſoluendum erit illi honeſtum ſalarium, pro
modo ſeruitij, vt in ſimili dicit Nauarrus *de reddi-
tibus quæſtion. ſecunda. monito* 13. & Barboſa *ſupra
numero* 58.
158 Vnde in caſu de reſignatione facta † in fauorem
ſcholaris, cum clericus factus fuerit, *de quo ſupra nu-
mero* 132. videtur reſignantem, qui interim potuit
fructus percipere, debere, purificata conditione
eos reſtituere reſignatario, quicquid velit Flam.
Pariſ. *libro 4. quæſt. ſecunda à num* 53. & idem videtur
159 in translatione penſionis, † quamuis contrarium
teneant Gigas *conſ. 159. ſeu reſponſ. vltim. de penſion.*
Hier. Gabriel *conſ.* 185 *&* 186. *numero* 11. *libro primo*
& cum eo Flam. Pariſius *dict. libro 4. quæſt. ſecunda,
ex numero* 55. *& lib. 6. quæſtione quarta, num.* 23. *& à
num.* 54. *& Rota in vna Eugubina penſionis 2. Iun.* 1559.
160 *coram D. Rubeu*. † in qua fuit reſolutum: *Transferen-
tem penſionem vigore facultatis transferendi in mani-
bus Papæ in fauorem ſcholaris, cum primum clericali ca-
ractere eſſet inſignitus, poſſe poſt translationem, ante-
quam ſcholaris eſſet clericus, percipere penſionem, ita,
vt non teneatur ad reſtitutionem, quia translatio fuit
conditionalis, & ad effectum, vt noua reſeruaretur dicto
ſcholari, vnde, antequam eſſet clericus, non erat puri-
ficata conditio. Mohedanus*, deciſione 83. faciunt nota-
ta per Tiraquellum in §. hoc ſermone prima limi-
tatione, numero 41.
Sed certe translatio penſionis videtur in pro-
161 poſito longe differre à reſignatione † beneficij, nam
reſignans beneficium in fauorem ſcholaris, cum
clericus factus fuerit, ſtatim illud reſignat, vt ei con-
feratur, cum clericus factus ſit; & eo facto clerico, à
principio cenſetur facta reſignatio iuxta ſupradi-
cta, at transferens penſionem in ſcholarem, cum
clericus factus fuerit, non aliud facit, quam conſen-
tire, vt eo facto clerico, penſio antiqua extinguatur
& noua ei reſeruetur. Vnde, antequam is ſit factus
clericus, nullo modo poteſt dici antiqua penſio ex-
tincta, nec eo facto clerico, poteſt dici à principio
extincta, quia conſenſus fuit omnino conditiona-
lis, ſi is fieret clericus, quæ eſt conditio ſuſpenſiua.
162 Et ſic vſque ad illud tempus † redditus penſionis
ad ſic transferentem ſpectare videntur, cum Gi-
gan. Hierony. Gabriel: Flam. & Rota vbi proxime.

Et facit conſ. eiuſdem Gabr. 189. *libro* 1. vbi ait, quod
penſio reſeruata illegitimo, poſtquam clericali cha-
ractere fuerit inſignitus, debetur ſolum ex die rite
ſuſcepti characteris, quia ingratis conditio non re-
trotrahitur: at in dicta reſignatione, vbi, reſigna-
tario facto clerico, cenſetur à principio facta reſi-
gnatio, fructus beneficij, vti vacantis ab eo tempo-
re, ſpectant ad eum, tanquam ſucceſſorem in bene-
ficio.
Vnde etiam in caſu, de quo ſupra numero 131. ve-
rior † videtur ſententia Hier. Gabr. *d. conſ.* 186. *lib.* 163
1. *contra Rotam, & Flam. ibi citatos*, quod dicta trans
latio penſionis non ſortiatur effectum, ſi translata-
rius, mortuo transferente, ordinetur, quia res deue-
nit ad caſum, à quo incipere non poteſt, & tunc iam
non eſt penſio antiqua, quæ extinguatur, vt noua
reſeruetur, in reſignatione vero beneficij verior vi-
detur ſententia Rotæ, & Flam. contra Gabr. quia
reſignatario ordinato, ſiue viuente, ſiue mortuo re-
ſignante, cenſetur, vt dixi, à principio facta reſigna-
tio; conditio etenim reſignationis, non tam ſuſpen-
ſiua, quam reſolutiua videtur.
Sed contra ſupradicta obſtat regula legis † *vbi au-* 164
*tem. ff. de in diem adiectione, & leg. neceſſario. §. quod ſi
pendente. ff. de periculo & commodo rei venditæ.* vbi ha-
betur, quod in venditione conditionali fructus me-
dij temporis venditoris ſunt, quod ſane procedit,
etiam impleta conditione, quando res non fuit
tradita, ad tradita per Couarr. *lib. 3. variarum cap. 4.
num.* 7. Antonium Gomez *ſecundo tom.* † *variarum* 165
*cap. 2. num. 11. & docet Molina de iuſtitia, ſecundo to-
mo, diſputatione* 379. licet Hieronymus Gabriel. *dicto
conſ. 192. libro* 1. id intelligit, deficiente conditione,
ex Paulo *conſ. 267. volum. 1. Rom. ſingul.* 538. & Ana-
nia *conſ. 19. n.* 16. qui ita intelligunt dictum §. quod
ſi pendente; ſed iſti procedunt, † & loquuntur in 166
fructibus perceptis per ipſum emptorem, penden-
te conditione, ex re empta ſibi tradita, tunc enim ita
demum, pertinent ad venditorem, ſi conditio defi-
ciat. Couarruuias dicto libro 3. variarum capit. 9.
numer. 1. circa finem; alias impleta conditione,
pertinent ad ipſum emptorem, vt recte explicat
Molina ſupra. ergo † in reſignatione conditiona- 167
li fructus medij temporis ſunt reſignantis, etiam im-
pleta poſtea conditione cum beneficium non ſit tra-
ditum reſignatario.
Reſpondetur tamen dictam regulam procedere
in actu, ex quo † non amittitur dominium, & ius in 168
re competens, qualis eſt venditio, ex qua ante tra-
ditionem venditor non amittit dominium rei. *leg.
traditionibus Cod. de pactis. §. vendita. de rerum diui-
ſione*, & ſic ante moram fructus ad eum pertinent.
*Anton. Gomez. & Couarruuias, ſupra, & Molina di-
ſputatione* 368. at ex reſignatione amittit reſignans
omne ius in beneficio competens, vt dictum eſt, &
purificata conditione cenſetur à principio facta re-
ſignatio, vt etiam dictum eſt.
In Canonicatibbus vero, † & præbendis, quo- 169
rum fructus reſidendo, & diuinis intereſſendo lucri-
fiunt, tamdiu reſignans lucrabitur, quamdiu licite in-
ſiſtit poſſeſſioni, & reſidet, etiam poſtquam ſciuerit
reſignationem admiſſam, nam cum fructus illi non
poſſint ſpectare ad reſignatarium, qui nec
poſſeſſionem habebat, nec reſidebat,
æquum eſt eos lucrari reſi-
gnantem, qui reſidet
in Canonicatu.
* * *

CAP.

CAP. II.

De priuilegio fori.

SVMMARIA.

*EST alia vtilitas ex beneficio, priuilegium fori, nam
hodie clerici minorum non gaudent fori priuilegio,
niſi beneficium habeant, licet antea gauderent, num.*
1. *&* 2.
*Clerici minorum habentes beneficium gaudent priuilegio
fori, etiamſi clericatui renuntiauerint, & beneficium
ſit exiguum n.* 3. *& licet non deferant clericalem ha-
bitum, n.* 4. *etiam ſtante conſtitutione Sixti V. de ha-
bitu & tonſura, n.* 5. *&* 6.
*Ad hunc effectum ſufficit habere beneficium de facto, &
ſola poſſ. n.* 6. *ſed an ſufficiat ſolus titulus benefic., &
ius in re n.* 8. *vſque ad* 15.
*De habentibus penſionem an gaudeant d. priuilegio fori
remiſſiue, n.* 16.
*Quamuis clerici minorum non gaudeant d. priuilegio
fori, non tamen impeditur Epiſcopus contra eos pro-
cedere, & punire. num.* 16. *vbi ponitur declaratio S.
Cong. quæ declaratur n.* 17. *&* 18.
*Clerici minorum non habentes beneficium, &c. licet pri-
uentur fori priuilegio, non tamen priuilegio canonis,
num.* 19. *& contraria ſententia Solis reprobatur, nu-
mer.* 20.

1 EST alia vtilitas ex beneficio † proueniens, nem-
pe priuilegium fori, nam licet de iure antiquo
clerici primæ tonſuræ, & in minoribus conſtituti,
tam in ciuilibus, quam in criminalibus gauderent
priuilegio fori, & eſſent exempti à iuriſdictione ſæ-
culari *capit. clerici. capit. cum non ab homine. de iudi-
ciis, capit. ſecundo. de foro competent. gloſſa in capit.* 11.
verſ. clericus. de clericis coniugatis in ſexto, & ibi Do-
ctores, Felinus *in capit. Eccleſia Sanct. Mariæ. de con-
ſtitution. numer.* 110. Couarruuias pract. *quæſtion.
cap. 32. numero* 1. qui ait moribus tamen receptum
eſſe, quod non poſſent vti præſcriptione fori in ci-
uilibus, & ſupponit Ioannes Gutierrez *de iuramen-
to confirmatio. prima parte cap. 17. numero* 12. *hodie
tamen ex decreto Sanct. Concilij Trident. ſeſſione* 12 *de*
2 *reform. cap.* 6. † fori priuilegio non gaudent nec in
ciuilibus nec in criminalibus, niſi beneficium Ec-
cleſiaſticum habeant, aut clericalem habitum, & ton-
ſuram deferentes alicui Eccleſiæ ex mandato Epi-
ſcopi inſeruiant, vel in ſeminario clericorum, aut in
aliqua ſchola, vel vniuerſitate de licentia Epiſcopi,
quaſi in via ad maiores ordines ſuſcipiendos, verſen-
tur, *& comprobatur leg. prima. titulo quarto, libro* 1. *re-
copilationis, tradunt Salcedo in praxi crimin. cap.* 62.
num. 9. Ioannes Gutierrez *ſupra numero* 15. *& Do-
ctor Paz in praxi ſecundo tomo, ſecundo præiudicio,
numer.* 6.
Et huiuſmodi clerici primæ tonſuræ, ſeu mino-
3 rum † ordinum beneficium habentes gaudent pri-
uilegio fori in ciuilibus, & criminalibus, etiamſi
clericatui renuntiauerint, & etiamſi beneficium ſit
exiguum, & tenue, vt in ſequenti declaratione S.
Congregationis Concilij ſuper dictum c. ſextum:
*Quidam clericali caractere inſignitus beneficium Eccle-
ſiaſticum obtinuit, cui poſtea animo vxorem ducendi vna
cum clericatu renuntiauit, deinde non ſequuto matrimo-
nio clericalem habitum reaſſumpſit, & aliud beneficium
exigui redditus adeptus eſt, dubitatur, an gaudeat priui-
legio fori.* cong. 11. Iun. 1587. *cenſuit gaudere, quia cle-
ricali priuilegio renunciari non poteſt, cum in fauorem
totius ordinis introductum ſit* cap. ſi diligenti, & ibi
gloſſa de foro competen. doct. in cap. tuæ. de apoſta-
tis. RRolan. conſ. 4. vol 1. n. 9.
Et etiamſi non deferant clericalem habitum, † & 4
tonſuram, nam in habente beneficium id non requi-
rit Concilium, ſed ſolum in inſeruiente alicui Eccle-
ſiæ, vel in ſeminario, aut ſchola, vel vniuerſitate
verſante, vt conſtat ex ipſo contextu Concilij, &
illa diſiunctiua, aut, iuxta quod eſt accipienda, *d. lex
prima recopilationis, vt recte docent Ioan. Gutierrez
pract. quæſt. lib. 1. quæſt. 7. & Salcedo ſupra in nouiſſima
editione, & poſt hac Gonçalez ad reg. menſium gloſſ.* 5. §.
numero 6.
Quod procedit, etiam ſtante hodie † conſtitu- 5
tione 30. Sixti V. de habitu, & tonſura, ex qua non
deferentes tonſuram, & habitum clericalem ipſo
facto ſunt priuati beneficiis, *vt infra 7. part. cap.* 1.
numer. 18. nam adhuc gaudent † priuilegio, dum de fa- 6
cto non ſunt priuati, ſed retinent beneficium, & ſunt
in poſſeſſione illius de facto, ad hunc enim effectum
ſufficit habere beneficium de facto, & ſola poſſeſſio
ſeu intruſio in beneficio.
Sed an è conuerſo ſufficiat habere † ius in bene- 7
ficio ſine poſſeſſione difficultas eſt, & quidem cer-
tum eſt, non ſufficere ius ad rem, nam habens ſo-
lum ius ad rem, non poteſt dici habere beneficium
vt vult Concilium, & dicetur infra tertia part. cap. 1. n.
84. quamuis coadiutor inſeruiens Eccleſiæ gaudeat
priuilegio, *vt dicetur infra quarta part. capit. 5. 13. dub.
num.* 98.
Difficultas eſt de habente titulum † beneficij, & 8
ius in re, & videtur gaudere priuilegio fori, vt in
terminis ſimilis conſtitutionis Clementis VII. e-
manatæ ad inſtantiam Venetorum tenet Gigas de
penſio. *quæſt. 94. num.* 12 quia in beneficialibus non
attenditur principaliter poſſeſſio, † ſed titulus. *cap.* 9
ex frequentibus. de inſtitutio. & regula beneficium. libro
6. Boerius *deciſ. 24. num. 8. & facit quod tradit Car-
din. in Clem. vt ij qui. §. illi vero, num. 10. & 11. de æta-
te, & qualitate.* & is vere dicitur habere beneficium,
vt dicetur d. cap. 1. tertia part. num. 92. *ergo & ideo ait
Flam. Pariſius de reſignatione benefic. lib. 7. quæſt. 1. nu.*
47. *fuiſſe* † *reſolutum in S. Congregatione Concilij die* 10
16. *Iul.* 1587. beneficiatium gaudere priuilegio fori an-
te adeptam poſſeſſionem.
Contrarium tamen, nempe, † quod habenti 11
tonſuram dicenti ſe habere beneficium, non ſuffi-
cit probare titulum beneficij, vt gaudeat priuilegio
fori, niſi etiam probet illius poſſeſſionē, & quod ita
iudicatum fuit in vrbe ait Farinacius *in quæſtionibus
criminal. quæſtione octaua, numero* 45. & tradit Bayar-
dus in additio. ad Iulium Clar. *in libro quinto quæſtio-* 12
ne 36. *numero* 14. pro quo videtur facere, † quod
decentia, quæ conſideratur in propoſito, vt habens
beneficium non debeat per iudicem ſæcularem iu-
dicari, non tam apparet ex titulo, quam ex poſſeſ-
ſione beneficij, at Marcus Ant. Gemien. *in praxi Ar-
chiepiſcopali curiæ Neapolitanæ* † *cap. 7. num.* 9. inquit, 13
declaraſſe S. Congregationem, quod ſi collatio be-
neficij eſt valida, & beneficiatus non fuit adeptus
poſſeſſionem propter intruſum, contra quem litem
mouit, gaudet priuilegio fori, quæ declaratio habe-
tur inter declarationes † dicti cap. ſexti his verbis:
*An clericus primæ tonſuræ præſentatus ad capellam
ſacerdotalem, qui ſuper tali præſentatione obtinuit à Pa-
pa nouam prouiſionem, etiam in vim motus proprij poſſit
in ſuis cauſis ciuilib. gaudere priuilegio fori, quamuis poſ-*

ſeſſionem beneficij non habeat propter intruſum, contra
quem litem mouit. congreg.cenſuit gaudere. 16. Iu-
lij 1587. quæ eſt declaratio relata per Flam. Pariſium
ſupra.
15 De habentibus vero penſionem † an gaudeant di-
cto priuilegio fori, *diximus ſupra prima.p.c.5.nu.70.
vbi inde.*
16 Quamuis autem clerici † primæ tonſuræ, ſeu mi-
norum ordinum, non gaudeant priuilegio fori, ita vt
non poſſint declinare iuriſdictionem iudicis ſæcula-
ris, ex dicto decreto Concilij, non tamen impeditur
Epiſcopus, quin poſſit contra eos delinquentes pro-
cedere, & punire, vt S.Cong. cenſuit ſuper dicto ca.
6. his verbis: *Licet autem huiuſmodi clerici in minori-
bus forum iudicis ſæcularis, ſeu laici declinare nõ poſſint
ex hoc decreto, tamen Congregatio reſpondit iſtud de-
cretũ non obſtare Epiſcopo, quo minus iure ſuo in huiuſ-
modi clericos delinquentes, ſi adhuc clerici permanent,
poſſit animaduertere.*
17 Cuius declarationis verba ibi † *ſi adhuc clerici per-
manent*, faciunt difficultatem, videntur enim in-
ſinuare, quod iſti clerici poſſunt renuntiare cleri-
catum contra declarationem ſupra adductam nu-
mero 3.
18 Sed reſpondetur illa verba † eſſe poſita ad exclu-
dendos clericos, qui facti ſunt bigami, qui omni
priuilegio clericali ſunt nudati *cap. primo de bigamis,
in ſexto*, & etiam ad excludend. clericos coniugatos,
in quibus non concurrunt requiſita *cap. primo de cle-
ricis coniugatis in 6. & Concilij. ibi verſi. in clericis vero
coniugatis*, nam iſti non cenſentur clerici, vt tanquam
tales poſſint ab Epiſcopo iure ſuo puniri, cum nec
etiam priuilegium canonis, *ſi quis ſuadente diabolo
17.q.4. retineant, vt per Tho. Sanchez de matrim. lib.7.
diſp.46.*
19 Præterea, quamuis clerici primæ tonſuræ, ſeu mi-
norum † ordinum non habentes beneficium, aut a-
lias qualitates, de quibus ibi, priuentur fori priuile-
gio, ex d. decreto Concilij, nõ tamẽ ſunt priuati pri-
uilegio d. canonis, ſi quis ſuadente diabolo, *vt S. Con-
greg. Concilij cenſuit. ſuper d. cap.6.* ſuis verbis: *Clerici,
qui in hoc decreto Concilij priuilegio fori priuantur, pri-
uilegio tamen canonis non intelliguntur priuati. Gonça-
lez ſ. à nu.7.*
20 Vnde conuincitur ſententia † Felician. de So-
lis. de cenſibus libro 2. cap. vltimo, numero 14. exi-
ſtimantis clericum in minoribus non habentem Ec-
cleſiaſticum beneficium iure nouiſſimo Concilij,
non gaudere priuilegio canonis, quem poſt hæc im-
pugnat Gonçalez ibi dicens, idem ſentire Emanuel
Rodriguez *in ſum.1.tom.capu.80. numero* 17. qui re-
uera id non ſentit, ſed potius tenet noſtram ſenten-
tiam.

CAP. III.

*De immunitate & exemptione à gabellis, e-
xactionibus & tributis.*

SVMMARIA.

*Clerici, etiam primæ tonſuræ, non coniugati ſunt exẽ-
pti de iure communi à gabellis, & tributis, licet non
habeant beneficium, n.1. ſecus ex l. regia, numer. 2 qua
ſtante iſta vtilitas ex beneficio prouenit exemptio à
tributis, n.3.*

*Cum lex regia requirat, quod actualiter habeat bene-
ficium, non ſufficit collatio ſine poſſeſſione, nu.4.*

*Lex regia magnam patitur difficultatem, quatenus non
habentes beneficium aſtringit ad ſolutionem gabellarũ
contra ius canonicum, n.5. nam ius canonicum genera-
liter loquitur de clericis, n..6.*

*Conſuetudo contra libertatem, & immunitatem Eccleſ.
non valet, nec ante illam legem cõſtat fuiſſe talem con-
ſuetudinem, vt in ea fundetur n.7.8. & 9. nec conſue-
tudo ſubſecuta releuat, n.10.*

*Clerici beneficiati, ſeu alias gaudentes priuilegio immu-
nitatis, & exemptionis, ſunt exempti, etiam quoad ex-
actiones, pro neceſſitatibus, & vtilitatibus publicis, &
communibus, n.11. cum ſeqq.*

*In Concilio Lateranen. vlt. non innouatur excommuni-
catio contra Eccleſiaſticos ſoluentes poſita per Bonifa-
cium 8. nu.16. & 17. nec innouatur decretum Bonifa-
cij per Bullam cœnæ capit.18. numero 18. cum ſequen-
tibus.*

QVamuis de iure communi, communis ſententia
ſit, † quod clerici etiam p. tonſuræ ſeu mino- 1
rum ordinum non coniugati, ſunt immunes, & ex-
empti à gabellis, exactionibus, & tributis, & aliis o-
neribus huiuſmodi, licet non habeant beneficium.
*Bertach. de Gabellis 7. part. numer.12. Guido Papa de-
ciſ. 385. Remigius de Gonni, de charitatiuo ſubſidio. qu.
64 & 65. Couarr. quæſt. pract. c.31. num.9. Auendanno
de exequend. mandatis 2. part. c.14. nu 30. Matienço in
l.11. tit.10. lib.5. recopilatio. gl.1. nu.4. Ioan. Medina. C.
de reſtitutione q.15. in princip. & Molina de iuſt. tomo
3. diſputatione 671. n.5. cum aliis.* & probatur *in c. non
minus, & cap. aduerſus de immunitate Eccleſiarum,
& cap. quamquam, de cenſibus in 6. & in l.13. tit.3. lib.
1. & l.23. tit.4. lib.4. ordinamẽnti*; tamen hodie ex *l.2.
tit.4. lib.1. recopilat.* † non ſunt exempti à prædictis, 2
ſed contribuere debent, ſicut laici, niſi actualiter ha-
buerint beneficium Eccleſiaſticum, & tradunt Ma-
tienço ſupra Olanus *in concordia, & differentia iuris
communis, & regij litera C. n.21.* Parladorus *rerum quo-
tidianarum 1.p.c.3.n.16.* Azeuedo *in d.l.2.* & *in l.6. ti.
18. lib.9 recopilationis.* Laſſarte *de decima venditionis,
c.19. à n.18.* & Gironda *de Gabellis 7.p.n.7.* Humada
ad Gregorium Lopez *in l.49. gl.3. n.4. & in l.54. gl.2.
à n.10. ti.6. p.1* Ioan. Gutierrez pract. quæſt. *lib.1. q.8.*
Segura de Aualos *in directorio iudicum Eccleſi. fori. 1.
p.c.11. n.7.* Solis de cenſibus *lib.2. ca. vlt. n.13.* Flores
q.21. n.199. & Molina ſupra qui idem ait ſtatutum eſ-
ſe in Luſitania. Vnde ſtante illa l. iſta eſt alia vtilitas
ex beneficio proueniens, nempe † immunitas, & 3
exemptio à gabellis, exactionibus, & tributis, & aliis
oneribus huiuſmodi, circa quod vide dicta *ſupra 1.
part. c 5. n.74.*

Sed cum lex expreſſe requirat, quod actualiter
† habeat beneficium Eccleſ. non ſufficit collatio ſi- 4
ne poſſeſſione, ſecundum Laſſarte, *num.23. & Flores
ſupra.*

Sed certe illa lex magnam patitur † difficulta- 5
tem, quatenus prædictos clericos, non habentes
beneficium aſtringit ad ſolutionem gabellarum, &
tributorum, maxime eos, qui gaudent priuilegio
fori *iux. d. decretum Concilij, ſeſſ.23. de reform. capit.6.*
nam videtur clare aduerſari iuri can. vbi ſup. quod
eximit ab eis clericos, & perſonas Eccleſiaſticas,
quales ſine dubio vere ſunt clerici primæ tonſuræ,
vel minorum ordinum. Remigius de Gonni, & Io.
Medina ſupra, quicquid dicant Laſſarte, *numer.21.* &
Ioannes Gutierrez, *vbi ſupra*, & Angles *in floribus
theolog. quæſtio. de reſtitutione vectigalium quinta diffic.*
& Ludou. Lopez *inſtruct. conſcientiæ primo tom, capit.
19.*

191. & tanquam tales gaudent priuilegio canonis, &
alias illo non gauderent, vt eſt notorium, & ſic vi-
dentur intrare notata *in capit. Eccleſia Sanctæ Mariæ.
de conſtitutione.* & Concilium ſolum reſtringit pri-
uilegium fori, non autem cætera priuilegia.
6 Nec poteſt dici, vt ait Io. Gutierr. † ibi in fi. quod
ius canonicum id expreſſim non vetat in clericis pri-
mæ tonſuræ, nam ius canonicum generaliter loqui-
tur de clericis, & perſonis Eccleſiaſticis, & expreſ-
ſum dicitur, quod ſub generalitate continetur. Ca-
putaquen. *deciſ.196. n.2. part.2.*
7 Nec ceſſat difficultas dicendo, † quod illa lex fun-
data ſit in antiquo Hiſpaniæ vſu, & conſuetudine,
quæ, vt inquit Couarr. ſupra poteſt multum in his
immunitatibus, vt dicunt Laſſarte d. num. 21. Ioan.
Gutierrez, & Molina ſupra, nam conſuetudo con-
tra libertatem, & immunitatem Eccleſiaſticam, non
valet. *auth. Caſſa. & irrita. C. de S.S. Eccleſiis, & d. cap.*
8 † *quanquam cum aliis*, & tradit Molina *ſup. diſputat.
671. num.6.*
9 Maxime, quia ante illam l. non conſtat † fuiſſe ta-
lem conſuetudinem, neque lex in eo fundatur, nec vl-
lum verbum de eo, imo veriſimilius eſt, non fuiſſe
talem conſuetudinem ſtantibus d. legibus ordina-
menti in contrarium.
10 Conſuetudo autem, & praxis † ſubſequuta, quæ d.
legem recipit, vt inquiunt Azeuedo. Laſſarte. n.19.
Segura, & alij ſup. minus videtur poſſe releuare, cum
ſit fundata in ipſa lege, quæ ſi non valet, tãquam con-
tra libertatem & immunitatem Eccleſiarum, nec
etiam conſuetudo recipiens.
11 Sed quicquid ſit de hoc dicendum eſt † clericos
beneficiatos, ſeu alias gaudentes dict. priuilegio im-
munitatis, & exemptionis, eſſe exemptos, etiam quo-
ad exactiones pro neceſſitatibus, & vtilitatibus pu-
blicis, & communibus non obſtantibus legibus ci-
12 uilibus, & regijs contrarium diſponentibus, † nam
iure can. cui in hoc omnino ſtandum eſt, ita clare
diſponitur, *vt in d. c. non minus, & c. aduerſus, de im-
munitate Eccleſiarum*, quæ de exactionibus pro vti-
litatibus, & neceſſitatibus communibus expreſſe lo-
quuntur, & eorum forma ſeruanda eſt, alias impo-
nentes incurrunt excommunicationem, *de qua ibi,
& innouantur in Concilio Lateran. vlt. ſub Leone. 10.
ſeſſ.9. de reform. curiæ, & aliorum. §. & cum & in bulla
cœnæ domini. c.18.* vbi excommunicantur imponen-
tes, & exigentes huiuſmodi collectas, & alia onera
ſine Romani Pontificis ſpeciali, & expreſſa licen-
tia.
13 Et hanc ſententiam contra legiſtas † tenent Io.
And. & Abb. *à n.18. & alij in d. c. non minus. idem Abb.
conſ.3.1.p. Hoſtien. in ſumm. tit. de immunitate. §. à qui-
bus verſic. ad extraordinaria Bartol. & Paulus in cap.
ad inſtructionem. C. de S.S. Eccleſiis. Iaſ. in l. placet. Cod.
eodem num. 14. & 17. in 1. lectura, & in 2. numero 20.
Beroius conſil.31. vol.1. Gregorius Lopez ind. 54. tit.6.
pag.1. verſ. en la calçadas, Ioan. Gutierrez pract. quæſt.
lib.1. quæſt.3. & D. Sahagun. in cap.2. de iudiciis ex nu.
25. ad 38. Angelus in ſumm. verſ. immunitas. § 37. Syl-
ueſt. eod. verſ.1. n. 20. Molina. d. diſputatione 672. num.
4. & 5. Eman. Rodriguez in addit. ad explicationem
bullæ cruciatæ. §. 9. n.72. & Cardin. Toletus in ſum. lib.
1. cap.29. in Romana editione.*
14 Et tenuit Rota in vna Valentina † de anno 1596.
coram Illuſtriſſimo Pamphilio, nempe, *quod clerici
non tenentur ad gabellam impoſitam à laicis. pro repa-
ratione murorum, pontium, viarum, niſi fuerit de licen-*
15 *tia Papæ ex dictis*, † in qua etiam 4. Decemb. 1595 &
19. Ian. 1596. coram eodem fuit reſolutum, *inhiben-
dum eſſe iuratis, & aliis litis conſortibus, ne lite pen-
dente exigant ab Eccleſiaſticis dictas gabellas, cum ha-
beant ſuam intentionem fundatam.*

Aduerte tamen contra Eman. Rodriguez ſupra
num. 64. † quod in dict. Concilio Lateranen. vlti- 16
mo non innouatur excomm. contra Eccleſiaſticos
prædicta ſoluentes poſita per Bonifacium octauum
in cap. clericis de immunitate Eccleſiarum in ſexto, a-
lias reuocata per clementinam vnicam eod. titul. ſed
tantum innouatur excommun. poſita contra prælatos
abſque Romani Pontificis expreſſa licentia vltro
conſentientes, nec verbum de Eccleſiaſticis ſol-
uentibus, & ideo non eſt † neceſſe confugere ad e- 17
uaſiones, de quibus ibi per eum, & ceſſat difficultas
de verbis bullæ cœnæ, quæ alias non bene tolleba-
tur per eum.

Nec rurſus innouatur decretum † Bonifacij *in* 18
d. c. clericis, per bullam cœnæ d. cap.18. in fin. nam omiſ-
ſa ſolutione Cardinalis Toleti. *dict. lib.1. cap 29. verſ.
poſtremo.* dicentis, ibi non innouari canones, niſi
quantum ad prædicta in illa excommunicatione, in
qua non comprehenduntur ſoluentes, dicendum
eſt, 1. ibi ſolum innouari decreta, per ſacros canones
† in Lateranen. nouiſſimo, & alijs Concilijs gene- 19
ralibus edita, & dict. cap. clericis. non eſt Concilij
generalis. 2. ibi non innouari decreta alias correcta,
† & reuocata, & ſublata, *vt in ſimili dicetur infra c.5.* 20
huius partis à n.27. ex ſententia S. Cong. Concilij.

CAP. IV.

*De ſubiectione, quoad ordines ra-
tione beneficij.*

SVMMARIA.

*Ratione beneficij, poteſt quis ordinari ab Epiſcopo be-
neficij, ſeu de eius lic. num.1. &, ſi in diuerſis diœce-
ſibus habet beneficia, poterit à pluribus Epiſcopis ra-
tione beneficij ordinari, præter Epiſcopum originis, &
domicilij n.2.*

*Id procedit, etiamſi beneficium ſit manuale, vel ad nu-
tum amouibile, n.3.*

*Non poteſt quis ordinari ratione prebendæ temporalis,
quam habet ratione lecturæ, n.4. licet poſſet is ordina-
ri ratione domicilij ibi contracti, n.5.*

*Non poteſt quis ordinari ratione capellaniæ non collati-
uæ, etiam perpetuæ, num.6. nec ratione penſionis, nu-
mer.7.*

*Poteſt quis ordinari ratione beneficij, etiam tenuis, licet
non ad titulum illius, n.8.*

*Poteſt quis ordinari ratione beneficij, etiam non requi-
rentis reſidentiam, nec in eo reſidens.*

*Poteſt etiam ordinari ratione beneficij, quod habet quis
in commendam, ſi eſt ad vtilitatem eius, maxime per-
petuam, licet ſecus de commenda temporali ad vtili-
tatem Eccleſiæ, n.10. & 11.*

*Poteſt quis ordinari ratione beneficij, ſiue propter illud
ordinem recipiat, ſiue non, & etiam non habeat ta-
lem ordinem annexum, n.12. & 13.*

*Epiſcopus beneficij non ſolum poteſt eum ordinare, ſed
etiam diſpenſare in interſtitiis, & illegitimitate ad mi-
nores ordines, n.4.*

*Epiſcopus, in cuius diœceſi eſt beneficium, poteſt ordina-
re, etiamſi beneficium eſſet ſubiectum alteri Epiſco-
po, quoad prouiſionem, non quoad iura Epiſcopalia,
num.15.*

Ad iſtum effectum videtur requiri poſſeſſionem beneficij, & non ſufficere ſolam collationem, ſeu titulum, num. 16. & ſola poſſeſſio ſufficere videtur ſine titulo iuſto, n. 17.

1 COnſequitur etiam quis † ex beneficio, quod poſſit ad ordines promoueri ab Epiſcopo, in cuius diœceſi eſt beneficium, ſeu ab alio de eius licentia, licet alias ei nullo modo ſubditus ſit. *cap. cum nullus*
2 *de temporibus ordinationum* † *in ſexto.* Vnde ſi in diuerſis diœceſibus habet beneficia poterit à pluribus Epiſcopis ratione beneficij ordinari, præter Epiſcopum originis, vel domicilij, à quo etiam poterit ordinari. *dict. cap. cum nullus, etiam ad titulum bene-*
3 *ficij exiſtentis in aliena diœceſi*, † quod ampliatur 1. vt procedat, etiamſi beneficium ſit manuale, ſeu ad nutum amouibile, nam licet non poſſit ordinari ad titulum illius, *vt dictum eſt ſupra 1. parte cap. 2. numer.* 83. tamen poterit ratione illius ad alium titulum, ſi opus fuerit, ordinari ab Epiſcopo, in cuius diœceſi eſt beneficium, vt docent Domin. *n. 8. & Francus num. 3. in d. c. cum nullus.* Et Rebuff. *in praxi tit. de clericis, & a quibus, n. 21.*

4 Non tamen poſſet quis ordinari † ratione præbendæ temporalis, quam quis verbi gratia habet ratione lecturæ, *vt in cap. quia nonnulli, de magiſtris, ſeu alias*, nam iſta non eſt beneficium Eccleſiaſticum, vt requiritur, & ita tenent gloſſ. *verſ. Eccleſiaſticum*, Archid. & Domin. *num. 7. in d. c. cum nullus*, & Rebuffus, *num. 20. vbi ſupra. licet Francus d. num. 3. videatur*
5 *dicere contrarium*, † verum habens talem præbendam
6 temporalem ratione lecturæ, vel alias † poſſet ibi ordinari ratione domicilij ibi contracti, quia eſt animo permanendi, ſeu conſtituendi domicilium. *Rebuff. 3. num.* 23. qui ait, quod bene poteſt tonſuram concedere Epiſcopus conciliarijs & alijs habentibus officium perpetuum in diœceſi, vel quaſi perpetuum, quia ibi cenſentur habere domicilium Bart. *& alij in l. 1. ff. ad municip.*

7 Et ſimiliter non poterit quis ordinari † ratione capellaniæ non collatiuæ, etiam perpetuæ, quia non eſt beneficium, *vt dictum eſt d.* 12. *primæ p. à num.* 98.
8 † nec etiam ratione penſionis, cum non ſit beneficium *vt late dictum eſt. 1. p. c. 5.*

9 Secundo ampliatur, vt procedat † etiamſi beneficium ſit tenue, nam quamuis non poſſit ordinari ad titulum illius, *vt in Concilio Trid. ſeſſ. 21. de reform. c. 2. & dicetur c. ſequen.* tamen ratione illius poterit ordinari ab Epiſcopo beneficij. Tertio ampliatur, vt pro-
10 cedat, etiamſi beneficium non † requirat reſidentiam, nec in illo reſideat, nec in illius diœceſi, & ſic non eximatur à iuriſdictione primi Epiſcopi, cum textus ille ſimpliciter loquatur de beneficio, *Ioannes Andreas, ibi, & Domin. num. 5. & Francus. d. num. 3.*

11 Quarto ampliatur, vt procedat, etiamſi † non habeat beneficium in titulum, ſed in commendam, ſi eſt ad vtilitatem commendatarij, maxime perpetuam, quia iſta reputatur titulus canonicus, ſeu habet vim tit. *vt dicetur infra, 4. part. cap. 4. & quod dicit*
12 *Francus d. num. 3.* quod † non videtur, quod ſufficiat habere beneficium in commendam, quia commenda non eſt proprius titulus, *ſecundum notata in cap. nemo. de electione in 6.* accipiendum eſt de commenda temporali, ad vtilitatem Eccleſiæ, vt in terminis, *d. c. nemo.* quæ non eſt titulus canonicus, nec habet vim tituli, *vt in d. c. 4. 4. part. & ita ait Rebuffus ſup. n. 21.*

13 Quinto ampliatur, vt procedat, ſiue iſtud ſit † beneficium, propter quod ordinem recipit, ſiue non cum generaliter, & non diſtinguendo loquatur ille text. *vt dicit d. gloſſ. ver. Eccleſiaſticum.*

Vnde, ſi beneficium haberet certum ordinem
† annexum, puta Subdiaconatum, vel Diaconatum, 14
poterit ratione talis beneficij ordinari ab illo Epiſcopo etiam ad alios ordines, *vt docent Domin. n. 9. & Francus d. n. 3. contra Paulum, ibi.*

Sexto ampliatur, † vt non ſolum poſſit eum ordi- 15
nare Epiſcopus beneficij, ſed etiam cum eo diſpenſare in interſtitiis, & etiã, in illegitimitate ad minores ordines, nam, cum ratione beneficij ſit ſubditus illius, quoad ordines, eſt etiam ſubditus, quoad omnia concernentia ordines, & illis annexa *ad l. 2. ff. de iuriſdictione omnium iudicum*, quamuis ſecus ſit in familiari Epiſcopi, *vt dicemus capite ſequenti, à numer. 86.*

Aduertendum tamen eſt, quod Epiſcopus, † in 16
cuius diœceſi eſt beneficium, poterit ordinare, vel dare literas dimiſſorias, etiamſi beneficium eſſet ſubiectum alteri Epiſcopo, quoad prouiſionem, id eſt, etiamſi ſpectaret ad prouiſionem alterius Epiſcopi, ſed ſi eſſet alteri ſubiectum, quoad iura Epiſcopalia, tunc ille haberet id facere, quia tunc in illius diœceſi eſſe videtur, *Domin. n. 5. & Francus, 3. in d. c. cum nullus.*

Secundo aduertendum eſt, quod ad iſtum † effe- 17
ctum videtur requiri poſſeſſionem beneficij, & non ſufficere ſolam collationem, ſeu titulum, ad hoc enim, vt efficiatur de eius foro, neceſſarium videtur, quod habeat beneficium cum effectu.

Imo, & ſola poſſeſſio ſine titulo iuſto ſufficere
† videtur ad hunc effectum, per illam enim videtur 18
effici de foro illius Epiſcopi.

CAP. V.

De titulo ad ordines.

SVMAARIA.

SEruit beneficium de titulo ad ordines, ad quos (præſertim ſacros) non poteſt quis promoueri ſine titul. num. 1.

An requiratur titulus etiam, ad minores ordines, & primam tonſuram, numer. 2. de iure antiquo, etiam ad minores requiritur, numer. 3. ſed contrarium de conſuetudine ſeruatur, numer. 4. quod videtur approbare Concilium, numer. 5. nec in hoc eſt aliquid innouatum per conſtitutionem. 29 Sixti V. numer. 6.

An titulus ad ordines requiratur tantum in clericis ſæcularibus, an etiam in regularibus, n. 7.

Concilium ſolum loquitur de clericis ſæcularibus, & ſimiliter conſtitutio Sixti V. num. 8.

Religioſi Societatis Ieſu, qui emiſerunt tria vota non ſolemnia, non comprehendebantur ſub decreto Concilij, n. 9. Sed Pius V. Illud extendit ad regulares non profeſſos, n. 10. declaratio S. Cong. n. 11.

Conſtitutio Pij V. habet locum, tam in non profeſſis, quam in nulliter profeſſis, num. 12. vt deciſ. Rotæ à d. conſtitution. Pij V. Gregorius XIII. exemit religioſos Societatis Ieſu, & confirmauit Gregorius XIV. num. 13. & 14.

Quas pœnas incurrat promotus ſine titulo, & quæ pœnæ innouentur per Concilium, n. 15.

De iure antiquiſſimo ordinatus ſine titulo incurrebat ipſo iure ſuſpenſionem, num. 16. etiam ſine peccato, ſecundum

dum um Suarez, quod tamen non videtur certum, numer. 17.

Iſta pœna ſuſpenſionis fuit mutata per Innoc. III. & etiam Alexand. III. in hanc, quod ordinator, vel ſucceſſor compellatur ordinato in neceſſariis prouidere, num. 18. & 19.

An d. pœna ſuſpenſionis remaneat incorrecta, quãdo ſolus ordinatus fuit in culpa, nu. 20. cũ ſeqq. & n. 21. ponitur opinio affirmatiua, n. 22. opinio negatiua, quæ approbatur, & d. ſuſpenſionem eſſe ſublatam omnino.

Quæ pœnæ innouentur per Concilium, nu. 23. cum ſeqq. vbi referuntur opiniones Doctorum, & reſoluitur, ſolum eſſe innouatam d. pœnam Innoc. 3. c. cum ſecundum Apoſtolum.

Pœna cap. penul. & cap. per tuas, de ſimonia, non procedit in propoſito, n. 31.

Pœna d. c. cum ſecundum Apoſtolum. habet locum in Epiſcopo ordinante aliquem, ſine titulo ſciente, vel debente ſcire, eum non habere titulum, nu. 32. non tamen, quando non fuit in culpa, n. 23.

Ex conſtitutione Sixti V. clerici promoti ſine titulo, ſunt ipſo iure ſuſpenſi, numero 34. cuius ſuſpenſionis abſolutio reſeruatur Papæ inhibendo, ne per iubilea, indulgentias, aut cruciatam abſolui poſſint, numero 35.

Papa non ſolet reſeruare, niſi ratione cenſuræ, ſeu abſolutionem cenſuræ, non vero abſolutionem a peccato, n. 36. ſed in d. conſtitutione videtur vtrumque reſeruari, numer. 37.

An poſſet ab iſta ſuſpenſione, & exceſſu abſolui per Bullam Cruciatæ poſterioris, num. 38. cum ſeqq. reſoluitur non poſſe per Bullam poſtea publicatam, antea tamen conceſſam, bene tamen per Bullam poſtea conceſſam.

Conſilium Butrij ſecundum, quod Rota ſequitur, procedit non ſolum in lege, & gratia Motu proprio, ſed etiam in conceſſa ad poſtulationem partis, numero 47.

An virtute Cruciatæ poſſit quis abſolui per confeſſarium à ſuſpenſione incurſa propter ordines male ſuſceptos, vt ante ætatem, num. 47. cum ſeqq. reſoluitur poſſe, licet abſolutus non poſſit celebrare ante completam ætatem.

Confeſſarius virtute Bullæ non poteſt abſoluere à cenſuris extra confeſſionem, quia non adeſt clauſula eorum confeſſionibus auditis, aut in foro conſcientiæ, numer. 53. & 54.

Abſolutio à cenſuris virtute Bullæ, aut Iubilei, niſi in eo dicatur in foro conſcientiæ, tãtum ſuffragari valet, pro foro exteriori, quando facta eſt ſatisfacta parte, contra aliquos, n. 55. cum ſeqq.

Commiſſarius Cruciatæ non poteſt diſpenſare in irregularitate propter ordinum malam ſuſceptionem contracta, vt in clauſula poſita, quæ non agit de ſuſpenſione, numer. 59.

An breuia ſeu priuilegia religionum, quod earum fratres non poſſint vti Bulla Cruciata, ſeu aliis priuilegiis, quo ad indultum eligendi confeſſorem, derogentur per ſequentes Bullas, & clauſulas derogatorias ibi poſitas, nu. 60. cum ſequentibus, reſoluitur non derogari, & eſſe firma.

Conſtit. Sixti V. contra clericos male promotos eſt reducta per Clement. VIII. ad terminos ſacrorum canonum, & Concilij Trident. numero 70. Sicut aliæ conſtitutiones eiuſdem Sixti ſunt modificatæ, nume. 71. & ſic ceſſat ſuſpenſio ibi poſita contra ordinatos ſine tit. & ſtandum erit Concilio & declarationibus S. Cong. num. 72.

De iure antiquo Epiſcopus poterat clericos promouere ad plures titulos, n. 73. hodie vero non, niſi ad titulum beneficij, & etiam patrimonij, vel penſionis pro neceſſitate, vel commoditate ſuarum Eccleſiarum, quæ tamen regulariter adeſt, n. 74. & 75. declaratio S. Congreg. n. 76.

Habens patrimonium poteſt promoueri, licet expreſſe non aſſignetur in titulum, quia ſuccedit loco tituli, numero 77.

Si quis habet plura bona, ſeu beneficia, & ad titulum aliquorum ſpecialiter ordinatur, illa ſolum eſſent titulus, & non alia, n. 78.

Etiam ad titulum donationis poteſt quis ordinari numero 79.

Familiares triennales Epiſcoporum, alias ſibi non ſubditi, poſſunt ab eis ordinari, ad titulum patrimonij, vel penſionis, num. 80 & 81. vbi ponuntur declarationes S. Cong.

Iſtud triennium ſufficit, quod incipiat antequam fuiſſet Epiſcopus, n. 83.

Debet Epiſcopus ſtatim reipſa beneficium conferre, familiari, quem ordinat ex Concilio, quod habet locum, etiam in minoribus, & prima tonſura, n. 84. & verbũ ſtatim intelligitur incontinenti, n. 85.

Non poteſt Epiſcopus diſpenſare cum familiari triennali, alias non ſubdito, ſuper illegitimitate, etiam ad minores, nu. 86. nec ſuper interſtitiis, niſi pro Eccleſiæ ſuæ vtilitate, n. 87.

Familiarem habentem ibi beneficium poteſt Epiſcopus ratione illius ordinare, tanquam ſubditum, diſpenſareque illegitimitate, & interſtitiis, licet non eſſet triennalis, nec ſtanti ei beneficium conferret, numero 88.

Si quis ordinaretur ad titulum patrimonij, ſine vlla neceſſitate, vel commoditate Eccleſiæ nullam incurreret pœnam, etiam ſtante conſtit. Sixti V. contra male promotos, n. 89. & 90.

Hodie non poteſt quis ordinari ad titulum paternæ hæreditatis, ſed requiritur, quod vere, & realiter habeat patrimonium, n. 91. & 92.

Ad titulum alieni beneficij, vel ſtipendij ab Epiſcopo aſſignandi non poteſt hodie quis ordinari, n. 93.

Ita demum poteſt quis ordinari ad titulum penſionis, ſeu ſtipendij à laico aſſignan. ſi imponat, & aſſignet talem penſionem, ſeu ſtipendium ſuper certa re fructifera, nõ alias, n. 94. & 96. ſicut poſſet ordinari ad titulum cenſus, quem ipſe ordinandus, alias haberet, etiam ad vitam ſine redimibilem, n. 95.

Aliquando ob penuriã ſacerdotum ſpecialiter conceſſum eſt ordinari ad titulum ſtipendij ab aliquo promiſſi, numer. 97.

Non poteſt quis ordinari ad titulum ſeruitij, in aliqua Eccleſia, cui aſcribitur, nec id probat Concilium, c. 16. ſeſſ. 23. nam ibi ſolum agitur de promotis ad titulum patrimonij aſcribendis ſeruitio alicuius Eccleſiæ, nu. 98. & 99. de quo numeris ſeqq. quæ tamen aſcriptio non eſt in vſu, n. 103.

Seminariſta poteſt ordinari ad titulum ſeruitij beneficij ſeminario vniti, n. 104.

Patrimonium, ad cuius titulum quis ordinatur debet conſiſtere in re immobili, & fructifera, nõ in bonis mobilibus, alias incurreret pœnam. ſi qua eſſet contra ordinatos, ſine titulo, contra aliquos, n. 105. & 106.

Beneficium, vel patrimonium. ad cuius titulum quis ordinatur debet eſſe ſufficiens ad victum honeſtum, nu. 107. etiamſi beneficium eſſet antiquum, n. 108. & etiam de iure antiquo, n. 109.

Poteſt quis promoueri ad Subdiaconatum, & Diaconatũ

ad titulum beneficij licet non lucretur illius fructus, niſi poſt Presbyteratum,n.110.

Non poteſt quis ordinari ad titulum beneficij, quod habet redditus incertos,n.111.

Quod beneficium,aut patrimonium dicatur ſufficiens,in propoſito relinquitur arbitrio boni viri, nam quantitas non taxatur,n.112.& 113.

Sufficit, quod ſit ſufficiens ad honeſtam, & commodam ſuſtentationem cuiuslibet clerici, non attenta qualitate ordinandi contra aliquos, numero 114. cum ſequent.

Poſſe viuere honeſte,& poſſe viuere decenter ſeu commode,idem ſunt,n.118.

Quod annui redditus requirantur Neapoli,n.119.& in ſinodo Hieracen.n.120.

Habens beneficium,etiam curatum non ſufficiens, non poteſt,nec tenetur ad eius titulum ſacris ordinari,numer.121.

Sacris ordinati ante Concilium ad titulum non ſufficiẽtis beneficij,vel patrimonij,non poterant promoueri ad ordines ſuperiores,niſi adepti eſſent, vnde ſuſtentari poſſent,n.122.& 123.

Si quis poſt Concilium,abſque vero titulo,Diaconus,vel Subdiaconus factus eſt,etiam ſublata ſuſpenſione,non poteſt ſine vero titulo alium ordinem ſuſciper,n.124.

Habens beneficium, vel patrimonium inſufficiens non poteſt promoueri,etiamſi cum eo,& pitantiis, & aliis emolumentis haberet honeſtum victum,& etiamſi Epiſcopus obliget ſe ſuppleturum,nec etiam, qui ex induſtria,& officio poteſt ſuſtentari, quamuis habẽs beneficium inſufficiens de per ſe,iuncto tamen patrimonio ſufficiens poſſit ordinari,n.125.& 126. vbi ponitur declaratio.S.Cong.

Non poteſt quis ordinari ad titulum litteraturæ contra aliquos,num. 127. & 128. vbi ponitur declaratio, S. Cong.& 129.

Non poteſt quis ordinari ad titulum de futuro,& in ſpe etiam certa.n.130.

Non poteſt aliquis promoueri ad titulum coadiutoriæ, etiam perpetuæ,cum futura ſucceſſione, niſi forte ratione illius haberet congruam,n.131.& 132.

1 SEruit etiam beneficium de titulo ad ordines,† ad quos (præſertim ſacros)non poteſt quis promoueri,ſine titulo,ne cum ordinis dedecore mendicare, aut aliquem ſordidum quæſtum exercere cogatur. *cap.Diaconi ſunt 93.diſtinct.cap.neminem cap.ſanctorũ. 70.diſtinct.c.2.c.Epiſcopus cap.tuis.de præbend.& Con. Trid.ſeſſ.21.de reform.ca.2.ibidem cauſa lege canonica.* & per Salcedum in praxi crimin. cauſa Bernardi Diaz,*cap.18.none addito. n.3.Vgolinus de irregularitate c.61.n.2.*

2 Circa quod dubitatur primo, † an requiratur titulus,etiam ad minores ordines, & primam tonſuram,an vero ſolum ad maiores,& ſacros ordines, in quo reſpondetur,de iure antiquo,etiam ad minores 3 requiri titulum,† *vt in dict.cap.neminem,& ibi gloſſ. 1.& dict.cap.2.de præbend.& ibi etiam gloſſ.1.communiter approbata,ſecundum Imolam,ibi, & gloſſa etiam prima in dict.cap.Epiſcopus Nauarr.conſil.14 num. 1. de tempor.ordinationum,Quintanaduennas Eccleſiaſticon.lib.3.n.4.& 17.& Suarez 5.tom.de cenſuris,diſputatione 31.ſect.1.num. 33. quicquid dicat Vgolinus dict. cap.61.num.2.*

4 Contrarium tamen de conſuetudine ſeruatur, † *vt per d.gloſſ.1.in d. cap. 2.* quæ approbatur ab omnibus communiter, vt teſtatur Decius ibi *num. 29. & per Nauarr.d.num.1.*& Flamin. Pariſium de reſignatione benef.*lib.2 quæſt.6.numero 4.*Salcedo *dict.cap.18.n.5. in nouiſſima editione.*Quintanaduennas, *d.num.17.Rota deciſ.731.n.13.part. 1. diuerſorum.* † *Quod videtur* 5 *approbare Concilium Tridentinum.d. cap.2. vbi ſolum ad ſacros ordines requirit titulum, Nauarr. Salcedo, Quintanaduennas,& Vgolin.ibi*, & Emanuel Rodriguez *in ſumm.2.tom.cap.15.num.16.*& P.Ledeſma. *in ſum.1.parte tit.de Sacramento ordinis, cap. 7. ad fin.* quamuis aliqui Epiſcopi etiam ad minores, petant titulum, † & quamuis non defuerint, qui dixerint, 6 ex noua conſtitutione Sixti V.contra clericos male promotos,quæ in Bullario cap.29.in ordine,& ponitur,& declaratur per Viualdum,*in ſuo Candelabro aureo ad finem,2.part.*& per Zechum *de caſibus reſeruatis,cap.de ſuſpenſione etiam ad minores requiri titulum*, tamen verius eſt per illam non fuiſſe in hoc aliquid innouatum, ſed referenda erant ſingula ſingulis.

Secundo dubitatur,† an titulus ad ordines requi- 7 ratur tantum in clericis ſæcularibus,an vero etiam in regularibus & religioſis.

In quo quicquid eſſet † antiquitus,de quo Quin- 8 tanaduenn.*ſupra ex n.35.ad* 65 dicendum eſt concilium ſupra ſolum loqui de clericis ſæcularibus, vt patet ibi,*ne quis deincept clericus ſæcularis*,& ſimiliter d.conſtitutionem Sixti V.vt ibi, *aut quoad ſæculares,ſine titulo ſufficientis beneficij vel patrimonij*, Vgolin.*ſup.n.3.*& Eman.Rodriguez,*quæſt.regul. tom.3. quæſt.23.art.3.*

Et ita religioſos Societatis Ieſu, qui emiſerunt tria vota non ſolemnia,non comprehendi † ſub illo 9 decreto recte conſuluit Mandoſ.*conſil.13.* Pius tamen V.in ſua conſtitutione 74.in ordine in Bullario extendit d.decretum Concilij ad clericos regulares, † ſeu religioſos non profeſſos,ſub pœna ſuſpenſio- 10 nis ab exequutione ordinum aliter ſuſceptorum. Et tradunt Mayolus de irregularitate.*libro 4.cap.15.nu. 1.*Salcedo *num.2.* Flam. Pariſ 19. Quintanaduennas 66.& Vgolin.*n.3.vbi ſupra*,Mart.Anton.Genuen.*in praxi Archiepiſcopali,curiæ Neapolitanæ cap. 81. n.2.* Enriquez *in ſum.lib.13.c.trigeſimoſeptimo.§.1. & Suarez ſupra n.38.*

Vnde S.Cong. Concilij ſic cenſuit,*nullus clericus* 11 *ſæcularis,† aut regularis non profeſſus, debet ad ſacros ordines promoueri,ſine ſufficienti titulo ex Bulla Pij V. data anno 3.pridie idus Octob.*

Quæ conſtitutio habet locum,tam in non † pro- 12 feſſis,quam in nulliter profeſſis,*ſecundum Rotam ,in vna Vrgellen.Canonicatus,3.Martij 1595.coram illuſtriſſimo Blancheto, vt in ſequenti deciſione, Domini abſque vlla controuerſia dixerunt,Ferdinãdum per ſuſceptionem ordinum,eo modo,quo illos ſuſcepit contraxiſſe incapacitatem ad beneficium,conſtitutio enim Pij V. eſt clariſſima,qua ſuſpenduntur abſque aliquo titulo,cõtra formam Concilij Trident.* ſeſſ.21.cap.2. de reform. *quæ conſtitutio habet locum,tam in non profeſſis, quam nulliter profeſſis,cum loquatur de his,qui libere, & licite,ad ſæculum redire poſſunt, quare cum Ferdinandus ſe nulliter profeſſum prætendens, & per conſequens potuiſſe ad ſæculum redire,ad titulum paupertatis, vt profeſſus ſacros ordines ſuſceperit,fuit ſuſpenſus ab exequutione ſuorum ordinum,& beneficij acquirendi incapax effectus*,cap.cum bona de ætate.& qualitate,vbi gloſſ.& Abb.numero 6.cap. fin. de clerico excommunicato,vbi gloſſ.c.lator,de exceſſibus Prælatorũ, *Gemin.*conſ.9.num.3.& 133.n 2. *& fuit reſolutum coram D.Gipho in cauſa Meliten.Abbatiæ 24. Ianuarij* 1590.*&*

1590.*& cum poſtea ipſe promotus ad Subdiaconatus ordinem obtinuerit,ſub prætextu emiſſæ poſſeſſionis in Diaconum,& Presbyterũ ordinari, fuit factus irregularis, cum aſcendendo ad maiores miniſtrare dicatur in minoribus,Mayolus de irregularitate,*lib.1.cap.2. num. 11. & libro 4.cap.33 num.2.cum aliis allegatis in d Meliten.*& hoc ipſemet Ferdinandus in ſuo libello porrecto ordinario fatetur,nam dum aſſerit ſe non miniſtraſſe in ordine Presbyteratus,per hanc excluſionem videtur includere ſe miniſtraſſe in aliis ordinibus,& ex hac irregularitate nouam contraxit inhabilitatem,ad beneficia.Modernus,de reſignatione beneficij,*lib.5. cap.6. n. 99.*Non obſtat prætenſa dubietas,primo, quia contrarium apparet ex eius confeſſione in libello,dum aſſerit ſe ſtatim poſt d.profeſſionem nullam,& etiam in ipſa ordinum ſuſceptione,& poſt, ſemper reclamaſſe,ex qua reclamatione probatur ipſum habuiſſe animum dimittendi habitum,& ad ſæculum redeundi,ideo debebat abſtinere ab ordinibus ſuſcipien.tamquam vere profeſſus,& Ordinarium non decipere,qui ſi de tali animo, & ſtatu fuiſſet informatus,& illum iuxta literarum ſui Superioris tenorem non credidiſſet,eum ab ordinum ſuſceptione repuliſſet.Præterea ignorantia craſſa ipſum Ferdinandum non excuſat,Nauarr.*in Man.cap. 27. num.241. præcipue ad effectum acquirendi beneficium, quo caſu ſunt probandæ habilitates.Et dato,quod fuiſſet dubius tutiorem viam debebat eligere,& ab ordinum ſuſceptione abſtinere,donec de validitate profeſſionis fuiſſet iudicatum,*cap.ad audientiam,de homicidio.*Nauarr.*vbi ſupra n.284.*& ex his,& aliis,ita fuit deciſum.*

13 Sed à dicta conſtitutione Pij V. † Gregorius XIII.exemit religioſos Societatis Ieſu, qui poſt tria vota ſimplicia, ante ſolemnem profeſſionem, poſſunt ſine titulo,ad omnes ſacros ordines promoueri de licentia ſui præpoſiti generalis,vt in literis datis 1575.anno primo, quæ habentur in libro literarum Apoſtolicarum Societatis Ieſu, pag.130. *& tradunt Salcedo,Flam.Pariſius Genuen.Enriquez, & Suarez* ibi,*& Emanuel Rodriguez,d.cap.15.n.1.& d.art 3.*

14 Et ita habetur † in declaratione S.Congregationi, infra adducta.*ſub n.29.*quod etiam confirmauit Greg.XIV in ſua conſtitutione, qua Societatis inſtitutum,& ratio gubernandi confirmatur, *data anno 1591.4.Calendas Iulij.*

Tertio dubitatur,† quas pœnas incurrat promo- 15 tus ſine titulo,& quæ pœnæ innouantur per Concilium *d.cap.2.in fin.ibi,antiquorum canonum pœnas ſuper his innouando*,in quo in primis dicendum eſt de 16 iure antiquiſſimo ordinatum † ſine titulo incurrere ipſo iure ſuſpenſionem ab exequutione ordinis ſic ſuſcepti,*vt in dict.cap.neminem, & d.cap. ſanctorum 70.diſtinct. Mayolus d.lib.4.c.15 in princ. Nauarr. d. conſ.14.de tempor.ordinatio.num.1.& Suarez d.diſputat.31.ſect.1 num 33.*qui ait,quod quantum ex illis de- 17 cretis colligitur,ita erat impoſita † illa ſuſpenſio,vt etiamſi quis abſque peccato ita ordinaretur ad præceptum (verbi gratia) ſui Epiſcopi, ſuſpenſus maneret,in iniuriam ordinantis,vt ibi dicitur,ita vt fuerit Epiſcopo ablata poteſtas conferendi exequutionem ordinum,ſi abſque ſufficienti titulo ordines conferret.Sed dato,quod non eſſet peccatum in ordinato,id mihi non videtur certum.

18 Poſtea vero Innocen.III.*in c.* † *cum ſecundum Apoſtolum.de præbend.*dicit, quod licet prædeceſſores ſui ordinationes eorum, qui ſine certo titulo promouentur in iniuriam ordinantium irritas eſſe voluerint,& inanes.ſcilicet,quoad exequutionem,*vt in dict.cap.neminem,& cap.ſanctorum*,ipſe tamen benignius agere cupiens, tam diu per ordinatores, vel ſucceſſores eorum prouideri vult ordinatis, donec per eos Eccleſiaſtica beneficia conſequantur, vnde Innocen.III.pœnam ſuſpenſionis,*de qua in d. c. neminem,& cap.ſanctorum*,mutat in hanc,quod ordinator,vel ſucceſſor compellatur ordinato in neceſſariis prouidere,donec titulum habeat,quod etiam videtur antea ſtatutum per Alexandrum III. *in cap.* † 19 *Epiſcopus,eod.tit.*Quintanaduennas *ſup. num. 14. & decimoſexto.*

Sed hic ſe offert difficultas,† an pœna ſuſpenſio- 20 nis,de qua *in d.c.neminem,& c.ſanctorum.*ſit omnino ſublata, & d.iura indiſtincte correcta *per d.cap. cum ſecundum Apoſtolum*,an vero adhuc procedant,& remaneant incorrecta, quando ſolus ordinatus fuit in culpa, quia dixit ſe habere patrimonium ſufficiens, cum non haberet.

In qua difficultate Anton.† de Butrio *in d. cap.2.* 21 *de præbendis*,tenet d.iura antiqua remanere incorrecta,quando ſolus ordinatus fuit in culpa, vt quia dixit ſe habere patrimonium ſufficiens,tunc enim ipſo iure eſt ſibi interdicta exequutio,& *dict.ca. cum ſecundum Apoſtolum.*habere locum, cum ordinator fuit in culpa, & hanc opinionem Anton. de Butrio, ait de iure videri veriorem, Decius *in d.c.2.num.30.* & ſequuntur Nauarr.*conſi.1.quæſt.16.num.45 de conſtitutio.& d.conſil.14.num.3.& conſil.vltimo,num.1.& 2.de temporibus ordinatio.*dicens, quod illa mutatio, *de qua in d.c.ſecundum Apoſtolum*, videtur reſtringenda ad ordinatum, qui bona fide ab Epiſcopo ſciente,vel debente ſcire eum non habere titulum, fecit ſe ordinari,non autem videtur comprehendere illum,qui per mendacia,& fraudem, fingendo titulum, decepit Epiſcopum,& Iacobus de Graſſiis in deciſionibus aureis caſuum conſcientiæ,*libro 2. cap. 97.num.66.*& Suarez *d.num.33.& 35.& alij.*

Contrarium tamen tenet Abbas *in dict.c.2.num. 3.*† ex eo præcipue,quod pœna ſuſpenſionis ,de qua 22 *in dict.cap.neminem,& cap.ſanctorum.* fuit inducta in odium,& iniuriam ordinantis,vt patet *in d. c. neminem,in fin.& in d.c.cum ſecundum Apoſtolum*, vbi id probatur,& ſic illa pœna ſolum procedebat,quando ordinator fuit in culpa,& quia poteſt dici,quod ſemper ordinator videtur in culpa,quia debuit diſcutere,& examinare,an haberet patrimonium ſufficiens, *argumento c.innotuit,de electione*,ſequuntur Nauar.ſibi non conſtans *conſil.19.num. 2. de temporibus ordinationum*,Enriquez *in summ.lib.10.cap.17.§.3.in glos. littera O.& libro 13.cap.57.§. 2.* Toletus *in sum.lib.1. cap.48.verſic.18.in Romana editione*, Sayrus de cenſur.*libro 4. cap.14 num. 16.* & videtur tenere gloſſ. fin.*in d.cap.2.*& Vgolinus,*num.7.* & Genuen. *n. 12.* vbi ſupra,& eſt communis, vt per Imolam *in d.c.2.* & poſt hæc tenet Gonçalez,*ad reg.de menſib.gloſſ.5.§. 10 n.25.*

Hoc ſuppoſito † ſecundo videndum eſt, quæ 23 pœnæ innouantur per Concilium,*d.c.2.*ibi,*antiquorum canonum pœnas ſuper his innouando.*

In quo moderni communiter † videntur tenere 24 Concilium, ibi, innouare pœnam ſuſpenſionis, de qua *in d.cap.neminem,& cap.ſanctorum*,ita Mayolus *d.cap.15 in princip* Salzedo ſup. *num.1.* Eſpino *de teſtament.gloſſ.18.num.75.*Zerola *in praxi Epiſcopalı,1. parte verb.dimiſſoria.4.ibi*, vel non poſſidere patrimonium,*& 2.part.eodem verbo.§.6.& verbo irregularitas,§.2* Emanuel Rodriguez *d.cap.15.num.1.*Ortiz Lucius *in sum.reſolut.10.de ſuſpenſione not.5.*& Thomas Sanchez,*de matrim..lib. 6.diſputatione 32.ad fin.*